

ROMANIA
Népszó
Kiadóháza: 10. utca, 10. sz. szoba.
Telefon: 8-61. Előfizetés: ...
Követe: 11. utca 996. sz. szoba.
Kiadás: 12. sz. szoba.
Készítette: ...
Közös ügyelők: ...
Működésük után: ...

Dl. Kanaetter Robert
Budapest
Disztor 2 l.e

NÉPSZÓ

ESZDŐ POLITIKAI NAPILAP

Ara 3 lej
Szombati, 1936 március 21.
50. EV. ADAR 27. | XIX. EV. 74 SZAM

Németország hajlandó elfogadni a locarnói hatalmak feltételeit?

A francia és az angol minisztertanács egyhangulag hozzájárult a locarnói hatalmak között létrejött egyezményhez

Németország 20 kilométerre kötelei visszavonni csapatait a keleti határhoz és a rajnai zónát nemzetközi rendőrség szállja meg. Ha Németország nem fogadja el a feltételeket, úgy életbe lépnek ellene a megtorlasok

Ha Németország teljesíti a feltételeket, májusban Brüsszelbe új nemzetközi békekonferenciát hívnak össze

London, március 20. A Népszövetség tegnapi drámai ülésén, melyen egyhangulag megállapították Németország szerződés-szegését, a plénum előtt még nem került nyilvánosságra a locarnói hatalmak egymás közötti megegyezésének teljes szövege. A népszövetségi tanácsülés után összeült angol minisztertanács és a Párizsban az esti órákban összeült francia minisztertanács előtt Eden, illetőleg Flandin részletesen ismertették a megegyezés pontjait, amelyekkel egy francia, mint az angol minisztertanácsok egyhangulag elfogadják és ratifikálták.

Sem az angol, sem a francia minisztertanács után nem adtak ki kommunikét s így a megegyezés pontjai most sem ismeretesek teljesen s azok tartalmáról csupán a sajtó közleményéből értesül a közönség. Az Exchange Telegraph értesülése szerint a megegyezés öt pontot foglal magában, amelyek a következők:

1. Azt a kérdést, hogy a francia-orosz szerződés ellentétben áll-e a locarnói egyezményrel, a hágai nemzetközi döntőbíróóság elé terjesztik.
2. Hadmentes zónát állítanak fel a Rajna-vidéken.
3. A Rajna-vidék német fennhatóság alá tartozó részén nemzetközi rendőrség fogja fenntartani a rendet.
4. A Rajna-vidék francia fennhatóság alá tartozó részét angol és olasz csapatok jelképesen szintén megszállják.
5. Franciaország biztonságát célzó intézkedések fognak történni.

Államok szigorú szankciókat léptetnek életbe Németország ellen. Viszont abban az esetben, ha Németország elfogadja a locarnói hatalmak határozatát s teljes mértékben elveti az abban foglalt követeléseket, úgy

Franciaország hajlandó lesz egy május havában Brüsszelbe összehívandó nemzetközi konferencián résztvenni, amely hivatalosan az összes európai, sőt világ-problematikát megvitatni.

Ez a konferencia alintolg egy egészen új és szorosabb békekonferenciává alakulna át, amely a leszerelés ügyében is hivatalos volna döntést hozni, továbbá foglalkozna Hitler javaslatával és kapcsolódó gazdasági kérdésekkel is.

A Népszövetség tanácsa leszögezi a szerzőcsök szentegét. Londoni jelentés szerint a locarnói államok egyezményének teljes szövege 12 gépirt oltára terjed s a már ismert pontokon kívül

Németország nem utasítja vissza a javaslatokat?

A délelőtti órákban Berlinből érkezett jelentés szerint német részről az eddigi jelek szerint visszautasítják a Londonban készült megoldási tervezetet. Ujabb jelentés szerint viszont német politikai körök megváltoztatták eddigi álláspontjukat és békülékenységre hajlanak. A Havas jelentése szerint tegnap késő éjjel Hitlernél érkekezletre ültek össze a német kormány tagjai s a nemzeti szocialista párt vezetői. A francia távirati ügynökség értesülése arról számol be, hogy a népszövetségi tanács megállapítása a locarnói paktum megszegését illetőleg nem kellett túlságos felháborodást, mert a birodalmi kormány már korábban számított erre a döntésre. Ugy látszik tehát, hogy a határozat nem befolyásolja Németországnak azt az ajánlatát, hogy hajlandó visszavonni a Népszövetségbe. Német politikai körök érdeklődése inkább a locarnói hatalmak határozatai felé irányul. Az este folyamán került elő információk e tekintetben idegességet idézők elő német körökben, később azonban megnyugodtak a kedélvek. Az a vélemény alakult ki a nemzeti szocialista vezetők körében, hogy a német csapatoknak husz kilométernyire való visszavonása a határtól és nemzetközi rendőrség felállításása a rajnai zónában csak ideiglenes intézkedés lesz, amely kölcsönösségénél fogva nem érintheti Németország becsületét. Mindenesetre — hangoztatták — meg kell várni a javaslatokra vonatkozó hivatalos közléseket, mielőtt véglegesen állást foglalnának ebben a kérdésben. A francia-szovjet paktumnak a hágai döntőbíróóság elé utalását a németek bizonyos ellenszenvvel fogadják és azt állítják, hogy a nemzetközi bíróság csak a szerződés jogi oldalát fogja elbírálni, a német kifogások pedig csak politikai szempontból állják meg a helyüket. Ez a távirat mindenestre meglepő, mert

eddigi táviratok nem tudtak arról, hogy a husz kilométeres nemzetközi zóna kölcsönös volna.

A rajnai zóna és a nemzetközi csapatok kérdése

A locarnói hatalmak határozataival kapcsolatban Pertinax az Echo de Parisban részletesen foglalkozik ezekkel a kölll értesüléseit a megállapodás értelmében teendő intézkedésekről.

Pertinax szerint a Népszövetség tanácsa konzultatív vélemény-nyújtás formájában kér állásfoglalást a hágai nemzetközi bíróságtól a francia-szovjet szerződés ügyében. Ez a lépés azonban csak akkor fog megtörténni, ha Németország előre kötelezi magát, hogy elfogadja a bíróság döntését.

Időközben Németországnak meg kell tennie az intézkedéseket a hadmentesített zónában a locarnói hatalmak kívánásainak megfelelően.

Mint említettük, a német csapatokat husz kilométernyire kell visszavonni a határtól és ebbe a zónába nemzetközi csapatok vonulnak be. A husz kilométeren innen és túl nem engedhetők erődítmények és a franciák sem változtathatnak jelenlegi erődítési vonalaikon. Egyetlen katonai repülőgépnél sem lesz joga e terület fölött átrepülni. Ha a német kormány ezt a programot elfogadja, úgy a tárgyalások a francia válaszok után megkezdődnek abból a célból, hogy a locarnói biztonsági rendszert új rendszerrel cserélik ki.

Ha Németország visszautasítaná a locarnói államok határozatait...

Párizsi jelentés szerint abban az esetben, ha Németország visszautasítaná a locarnói államok határozataiban foglalt követeléseket, akkor a Népszövetség tanácsa elé terjesztik Németország állásfoglalását s ennek alapján

a Népszövetség meg fogja állapítani Németország rosszakarátát, aminek egyenes következménye az lesz, hogy a locarnói

az angol kormány segélynyújtását is biztosítja arra az esetre, ha Franciaországot és Belgiumot Németország részéről támadás éri.

A javaslatok szerint Németország a rajnai zónába bevont csapatainak jelenlegi létszámát megtarthatja, azonban e csapatokat vissza kell vonni 20 kilométernyire a keleti határhoz. Ebben Németország, Franciaország és Belgium között semleges zóna jön létre, amit nemzetközi, tolog daa és sved katonaság fog megszállani.

A népszövetségi tanács mai ülésén három határozatot fog megszavazni. Az egyik a szerzőcsök szentegét sogezi le, a második a hágai döntőbíróóság eresztesere vonatkozó a szovjet-francia paktumot illetőleg, a harmadik a locarnói hatalmak többi indítványával fog foglalkozni.

Ugy a francia, mint az angol minisztertanács hozzájárult a locarnói hatalmak határozataihoz

Párizsi jelentés szerint a francia minisztertanács elfogadta a négy locarnói állam között létrejött egyezményt s ezt csak azért nem közölte hivatalosan a sajtóval, mert előbb a képviselőházban Flandin akar beszámolni a megegyezésről. A minisztertanács három óráig tartott a vita a londoni egyezményről és megállapodtak Flandin beszédének szövegében, amelyet a kamara ülésén mond el. Nagy örömet keltett francia kormánykörökben, hogy a késő éjjeli órákban az angol kormány is elfogadta a megegyezést. A minisztertanács hivatalos közleményben köszönetet szavazott Flandinnak és Boacournak.

A Reuter-ügynökség szerint az angol minisztertanács is egyhangulag hozzájárult a locarnói államok között létrejött egyezmény szövegéhez, amelyről Eden külügyminiszter az alsóházban számol be.

Angol diplomáciai körök élénken foglalkoznak a locarnói hatalmak által kidolgozott javaslatok konstruktív jellegével. Ezek a javaslatok — állapítják meg — nemcsak a biztonság ügyét viszik előre, hanem számos más nehézség megoldásához is hozzá fognak járulni, amelyek ma a nemzetközi politikai és gazdasági helyzetet komplikálják.

(Folytatása a 8-ik oldalon.)

VILÁG TÜKRÉ

A japán események gazdasági háttere

A legujabb japán puccs alkalmából a szoktnál jobban esett a világajtóban emnek az országoknak súlyos belső bajairól, amelyek melegágyai régóta a hasonló eseményeknek. Nem csak a puccsistáknak, hanem az egész japán politikai irányzatnak eléggé „rossz sajtója” volt a világpolitika centrumában, ami egymaga mutatja, hogy ez a politika kockázatos uton jár. Ezt nem is tagadja senki, de ez alkalmából nézzük meg, miképpolika eddigi eredményei, amelyek tán megérik a kockázatot? Nemcsak angol, amerikai, orosz és kínai hangok kicsinylik le az eredményeket, hanem a japán mérvadó körök maguk is. A gyarmati kérdéssről itt korábban megjelent cikkünkben már írtunk arról, hogy az újonnan szerzett területek az u. n. japán „népfelesleg” levezetésében nem nagy szerepet játszottak. Most bővebben el kell mondanunk, hogy korábban nem csupán nem vándorolnak ki japánok, hanem emleke. Oleg, tiltott utakon, koreai százezrek süknek be évente Japánba, ahol egyes váosok lakosságának már a többségét alkotják. A legregibb gyarmati, Formosa, Japán részéről ma is majdnem teljesen kihasználatlan. Szaknalin fejszgete pedig japán településre nem is igen alkalmas. Marad tehát a legnagyobb terület, amely ha nem is névleg, de tényleg japán fennhatóság alatt áll: Mandzsuria.

Mandzsuriába ananodon folyik a kínai bevándorlás, de japánok oda sem költözöknek nagyobb számban. Sok oka van ennek: a japánok ragaszkodása az ősi rögönöz, a földművelés maradisága, amely akadályozza őket, hogy új termelési ágakra és fejlettebb termelési módokra térjenek át és valószínűleg még fontosabb ok, amiől nálunk kevesen tudnak, hogy a mandzsuk és a kínaiak igénytelenségei és alacsony bereivel még a japán munkások és paraszok sem tudnak versenyezni.

Ha ehhez hozzávesszük a politikai helyzet bizonytalanságát, amely még nem régen is arra készítette Takahashi-t, az azóta meggyilkolt pénzügyminisztert, hogy óvja a japán tőkét nagyobbarányu mandzsuriai befektetésektől, láthatjuk, hogy eddig ez a teljeskedés csak árazatokkal járt. Annál inkább, mert a piacserzés reményei csak igen kis mértékben teljesedtek Mandzsuriában is.

Hogy az utóbbi évtizedekben a közkiadások Japánban is meredeken emelkedtek, ez nem kivételes jelenség és ha a növekedés ott talán meg nag,000 arányu, mint sok más országban, ez magyarázható a gyors ipusztializálódással, a modern pénzgazdálkodásra való áttéréssel is. De bar az economist már 1926-ban megírta, hogy a japán katonai kiadások a nem-eu jövevényeknek nagyooo százalékát veszik igénybe, mint bárnol, azóta e kiadások ugrásszerűen nőttek és a budget egyre dominálóbb tételét jelentik. A Népszövetség szerint 1927-ben az állami kiadások 25,5%-a fordítottat fegyverkezesre, öss-egszerűen 216 millió dollár, ami negyszerezese volt az 1913-as ily kiadásoknak. Az 1933-34-es költségvetés szerint azonban 2235 millió yen kiadásból már 1134 millió, tehát felénél több kellett a fegyveres erőre, minden nagynatalomnál magasabb hányad. Persze hozzáadandó ehhez az adósságszolgálat is, mintnogy az tulajnyomán szintén fegyverkezési és háborus célokat szolgál, de ily adalónál mindig gondolni kell arra is, hogy Japán is bizonyára igen sok katonai kiadást más címen mutat ki.

A japán lakosság többségének alacsony életmódja mellett ezek a terhek nehezen bírhatók. Japán hajóhada nem sokkal kisebb az angolnál és az amerikainál, csaknogy míg ezek a leggazdagabb államok viszonylag keveset fordítanak szárazföldi haderejükre, Japáné számban és felszerelésben egyenrangú a legerősebb hadseregekével. Bár a tisztikar fizetése eléggé alacsony, így is katasztrofális helyzetbe hozták már e fegyverkezés tehei az államkincstárt. Az adókulcsok ugyan a világháboru óta 4-5-szörösükre nőttek Japánban, mégsem elegendőek a költségvetés egyensúlyának biztosítására. Rendezett háztartású államokhoz képest a japán deficit horrendus, a legutóbbi előirányzatban 750 millió, a kiadásoknak több, mint 35%-a, amit ott is tulajnyomó részben függő kölcsönökből kell fedezni. Mivel az utóbbi évek állandóan

ek

elte azokat a kijelen-
rint Németország vé-
k a feszültséggel telk-
k, ami Franciaország-
en óhajtól vezetve
3 évre szóló békeaján-
időt jelent, mint egy-
nek periódusa.

Ribbentropp beszéde
hajhatalatlan maradt
9. Von Ribbentropp
l fejezte be beszédét,
esták annak angol,
sát. A fordítás alatt
t kérel behunyt sze-
l állt. Flandin egész-
készített, míg Litvi-
zott. A többi delegá-
atta az angol szöve-
bölték, hogy az ülést
aszják Ribbentropp
bi delegátusnak ideje
mulmányozni a beszé-

e, hogy udvariasság-
halesztással, de még
ja, hogy Ribbentropp
módosíthatják Fran-
amelynek nevében —
delegátus beszéde után
téseket tenni.
ése előtt pár perccel
Grandi és Eden
assák az éjjel félbe-

ok távozása a Saint-
nt odzérkerésük is
váltott ki a közön-

n végleges javaslatát
k Németország kivé-
or újból összeülték
mmal Eden végleges
tt elő kormánya ré-

ni repülőtéren egy
tben Flandin számá-
azása után aonnal

(Rador.) Ma este
esot hívtak össze az
en előnkletével. A
allgatja Flandinnak
ról tartandó beszé-

osság

ile szeretőjét,

omszédok behatoltak
a, ahol szörnyű lát-
földön hevert Szabó
majdnem teljesen le-
ett véres borotva.
megindította a viz-
szik, hogy ne-
vult ügyilkosság
vul támadta meg az
ett láttakor öngyilkos
lehetett még kihilli-
állapotban, eszmé-
zi ágyon.

KIKON

8 kötetben. Kötete
y kötet jelenik meg:
szethető. Utánvéttel
— Kérjen jegyzéket
és Lapidádó E. T.
a Baron L. Pop 16
am: 8-61.

RAT

Női kabátokat, kosztümöket és ruhákat

még a legkényesebb igényeknek is megfelelően készítünk.

IZSÁK nődivíziójánál

Cluj, Str. Memorandului 6. szám. Kapu alatt.

nagy deficitel zártak, az államadósság 1926-tól 1935-ig nem egészen 5 milliárd yenre, csaknem 10 milliárdra nőtt. Időközben a valutát ugyan 60%-kal leértékelték, de — mint mi már tudjuk — ez a tehének a la lingue nem fog könnyíteni, mert az árak előbb-utóbb alkalmazkodnak a pénzfolyamhoz, csupán az állam hitelezői veszítik el vagyunk egy részét.

Mivel a válság Japán sem kímélte, a tömegek nyomora pedig a szociális elégtelenséget veszélyesre fokozta, a vezető körök részben a külpolitikai eshetőségek óvatosabb mérlegelése folytán kénytelenek voltak szembeállni az újabb fegyverkezési követelésekkel és ami ezzel egyet jelent, a — burkoltan vagy nyíltan — fokozott inflációt jelentő jelszavakkal.

Felmerült itt a kérdés, hogyan egyeztethető mindez össze a japán gazdasági haladás kétségtelen tünetével?

A legutóbbi éveket leszámítva, a termelés fantasztikusan fejlődött. Az ipari termelés értéke 1909-ben még csak 781 millió yent tett ki, 1929-ben már 7767 millió. A külkereskedelem volumenje 1912-ben 1192 millió, 1925-ben már 4873 millió volt. A kereskedelmi hajózás a harmadik helyre küzdötte fel magát a világon. De nemcsak Japán példáján láthatjuk, hogy a számadatok növekedése még nem jelenti a gazdasági élet egészségét, Japánról pedig a prosperitás tetőpontján is el lehetett mondani, hogy az az élet-nívó romlásával volt összekötve. Az u. n. szociális dumping — az alacsony bérek — bár nem az egyetlen, de fontos tényezője a dumpingnek, amely az utóbbi években már odáig fajult, hogy a külföldön suly szerint adták el a japán árut és 15 márkánként a kereskedőket, az általános tévhittel szemben hangsúlyozzuk, hogy ez nem a vásárlókat, hanem az exportáló ország lakosait nyomorítja meg. Ha egyes közép- és kelet-európai országok fölmunkásainak és szövőgyári munkásainak szemében talán nem is hihetetlenül alacsonyak a japán munkabérek, a nyugati országok munkássága természetesen úgy érzi, hogy nem védekezhet óránként 1—2 centet kereső emberek versenye ellen és egyaránt követeli a japán bevándorlás, valamint a japán áruk importjának tiltását.

Ez a zárlat mind erősebb Japán körül, mind jobban kielezi a viszonyokat és az érdektelen néző számára méltánylandóvá teszi azt a követelést, hogy nyissák meg Ausztrália és Kanada óriási használatlan területeit az éhezni váró tömegek előtt. Ezt mi is igazságosnak tartjuk, csak hogy egyre nő azoknak a japánoknak a száma is, akik azt követelik, hogy előbb mégis maga Japán nyissa meg a rendelkezésére álló területeket. Japán területének csak 18%-a áll művelés alatt, a tulajdonos rész erdő, vagy terméketlen. Mind-azáltal egyrészt még több millió hektár földet lehetne ott is művelés alá venni, nagyjelentőségű ez ott, ahol 5.600.000 mezőgazda közül csak 1.800.000 dolgozik önállóan birtokolt földön és ezek 80%-ának nincs több, mint 1 hektárja. De másrészt okszerű művelés mellett a művelt terület tulajdonos részén is kétszer, sőt háromszor-négyszer lehetne aratni a mai másfélszeres átlag helyett és jövedelmezőbb ágakra is lehetne áttérni a ma domináló rizstermelés helyett. Sőt a rizshozamot is erősen fokozni lehetne, hisz pl. az olasz és spanyol rizsföldek termésátlagai jóval magasabbak, mint a japánoké.

Es minden imperialista propaganda dacára, nemcsak a külföldön, hanem Japánban is egyre többen követelik, hogy abban az országban, ahol az ipari tökély tulajdonos részén nyolc trézi birtokában van és ahol a földművesek a hozam 50%-át fizetik bé: fejében a tulajdonosnak, a belső problémák megoldásáról ne terejlék el a figyelmet kockázatos és költséges külpolitikai akciókkal. Ne erőszakolják vesztéssel a külföldre az ipari és mezőgazdasági termékeket — kevesen tudják, hogy Japánban agrár „tulajdonos” is van — amikor azoknak volna fizetőképes fogyasztójuk külföldön is. Lehet Japánban is több.

mindeni, a termék javának gazdaságosabban szétosztani, ha az adó- és vámrendszer, valamint a földtulajdon rendszere ezt meg nem akadályozza. Mivel azonban a gazdaságpolitikai vaktság, a birtokon belül levők hűdözása minden komoly reformtól és a politika primátusa a gazdaság felett ott is egyre erősebb, talán igaza van Penrose-nak, a California-egyetem tanárának, aki így fejezi be Japánról írt tanulmányát a Svenska Handelsbanken „Index”-ében (1935 október): „Amiképp 1932-ben a nyugati megfigyelők erősen alábecsülték Japán gazdasági erejét, úgy az újabb években sokan közülük indokolatlan optimizmussal voltak eitelve Japán gazdasági jövőjével illetően.”

A sechita-kérdés miatt lemondott a lengyel kultuszügyi alminiszter

Egyre fokozódik az antiszemita terror Lengyelországban. Újabb vita a zsidóság helyzetéről a lengyel szenátusban

Varsó, március 20. A lengyel szenátus tegnapi ülésén újra felszólalt prof. Mose Schorr varsói főrabbi. Ezalkalommal a következőket mondotta:

— A miniszterelnök kifejtette, hogy a lengyel kultúra át kell, hogy hassa az állami életet. Ezt mi, zsidók is kívánjuk. De jogunk van azt is követelni, hogy a zsidó lakosság vallási szükségleteit teljesítsék. A három és félmillió lengyel zsidó vallási szükségleteire 130 ezer zloti mikrozkópikus összeget irányoz elő a költségvetés, míg a többi felekezethez javára több milliós összegek szerepelnek. Megszüntetik a zsidó negyedik állami iskolát és redukálják a zsidó hitoktatók számát. A zsidó lakosság az egyetlen kisebbség Lengyelországban, melynek egyetlen iskolát sem létesített a kormány saját oktatási nyelvén.

Az egész zsidó iskolahálózatot a zsidók tartják fenn. A héber iskolahálózatnak, melyhez 90 népiskola és egy gimnázium tartozik, több mint 36 ezer növendékkel, nincs nyilvánossági joga. Kimondottan zsidó tantárgyakat lengyel nyelven kell előadni. Az állami iskolákban antiszemita atmoszféra közepette élnek a zsidó gyerekek. A negyven professzionális zsidó iskolát is egyedül a zsidók tartják fenn. Az egyetemről kiszorítják a zsidókat.

Petrarski szenátor: Az antiszemitizmus egyik oka az, hogy a zsidó ifjúság körében kommunizták is vannak.

Gurecki miniszter: A gazdasági élet csak nyugodt atmoszférában fejlődhet és ezért felszólítom azokat a ténnyeket, akik a legutóbbi sajnálatos események mögött állanak, hogy meg, amikor súlyos harcok kell vívni a krízis ellen, hagyjanak fel az anarchikus cselekedetekkel. Az anarchia árus!

Az antiszemita terror

Varsó, március 20. Az antiszemita terror egyre fokozódik Lengyelországban. Különösen tragikus a kisvárosok zsidó lakosságának a helyzete. Skszyno városkában hetek óta erős bojkott-terror nyomása alatt élnek a zsidók. A zsidó üzletek előtt bojkott-örsegek állanak, a zsidó lakásokat és üzleteket fényes nappal kövekkel ostromolják. Az esti órákban a zsidók nem járnak az utcákra. Azon a napon, amikor a szomszédos Przytkiben pogrom dúlt, a skszynoi antiszemita hullágnak behatoltak a zsidó lakásokba, beverték a zsidó házak ablakait és ajtóit. A zsidó gyermekek hetek óta nem járnak iskolába, mert állandó bántalmazásoknak vannak kitéve.

Turko városkában vérvád-mését terjesztettek az antiszemita agitátorok, melynek következtében

a környék ukrán parasztsága súlyos támadást intézett a zsidók ellen és csak a rendőrség idejében történt beavatkozása hátrította el a komolyabb fejleményeket.

Több letartóztatás történt.

Sosnowicze városkában bombát dobtak a zsinagógába, mely ablakokat és ajtókat zúzott szét. A templomban tartózkodó hívek körében nagy pánik tört ki, de szerencsére senkise sembesült meg.

A przytki hitközség rabbija kénytelen volt Varsóba menekülni, mert a nemzeti demokraták bosszúval fenyegették meg, miután interveniált ellenük a vajdaságnál. A przytki kirabolt és koldusbotra jutott zsidók érdekében gyűjtőakció indult meg. Az amerikai lengyel zsidó segélybizottság elsőnek ötezer zlotit utalt át Schorr főrabbihoz a przytki zsidók javára.

Lemondott a kultuszügyi alminiszter

Varsó, március 20. Zongolowicz páter, kultuszügyi alminiszter, aki tudvalevőleg a sejm közigazgatási bizottságában alkotmány-ellenesnek minősítette a vágatási tilalomról szóló javaslatot, benyújtotta lemondását, amelynek közvetlen oka az antiszemita sajtó által ellene indított kampány.

A poseni váidaság közölte több városi tanáccsal, melyek vágatási tilalmat hatá-

roztak el, hogy ezek a határozatok érvénytelenek és a zsidó rituális vágást nem lehet megakadályozni.

A varsói konzul felhívást kapott a washingtoni külügyminisztériumtól, hogy részletes jelentést küldjön a vágatási kérdésről.

A vilnai és trokyi kariták hangsúlyozták, hogy a tervbe vett vágatási tilalom

A spanyol kormány törvényt készít a szefárd zsidók visszahívására

Azana miniszterelnök nyilatkozata a Zsidó Távirati Irodának

Madrid, március 20. Azana, spanyol miniszterelnök fogadta a Zsidó Távirati Iroda tudósítóját, akinek fontos nyilatkozatot tett. A miniszterelnök kijelentette, hogy az új spanyol kormány lehetővé akarja tenni a külföldön élő spanyol zsidók visszahívását, amelyre utalást tartalmaz az 1931. december 9-iki spanyol alkotmány 23-ik szakasza. A kormány a jogügyi bizottsághoz utalta az alkotmány ezen szakaszát, hogy megfelelő törvényjavaslatot dolgozzanak ki az alkotmány utasításainak végrehajtására. Az alkotmány 23-ik szakasza a következőké-

pen szól:

„Van egy törvény annak megkönnyítésére, hogy spanyol származású külföldi egyének megszerezzék a spanyol állampolgárságot.”

Ilyen törvény kibocsátása rendkívül nagy jelentőséggel bírma a Franciaországban, Görögországban, és más államokban élő spanyol származású szefárd zsidók számára, akik hontalanok (Staatenlose).

Azana miniszterelnök kijelentette továbbá, hogy elítéli az antiszemita, áramlatokat Spanyolországban, mert ez ellenkezik a spanyol nép érzelmeivel és lovagiaságával.

Lényeges javulás a palesztinai munkapiacon és üzleti életben

Februárban 2270 zsidó vándorolt be az országba. Titkos arab fegyverraktárt talált a palesztinai rendőrség

Jeruzsálem, március 20. 1936. február havában a jaffai és haifai kikötőkön 2270 zsidó vándorolt be Palesztinába, hivatalos kimutatás szerint. Ehhez jön még azoknak száma, akik szárazföldön mentek az országba. A kikötőkön érkezett bevándorlók közül 661 kapitalista, 602 munkás, akik az Agency certifikátjával jöttek, 823 palesztinai állampolgárok hozzátartozói, akik külön engedélyt kaptak a bevándorlásra, 100 diák és 27 (hozzátartozóikkal együtt 77) rabbi és hitközségi alkalmazott volt.

Az utóbbi hetekben lényeges javulás állott be a palesztinai munkapiacon. Az üzletekben és az ipari üzemekben is fellendülés észlelhető. A telavivi városi tanács legutóbbi ülésén D. Zbarski, a műszaki osztály vezetője bejelentette, hogy az utóbbi hetekben az építészeti osztály 6000 négyzetméter területre adott ki építkezési engedélyeket.

Jeruzsálem, március 20. A tulkeremi gyilkosság kapcsán, melyről beszámolt az Uj Kelet s amelynek Abraham Goluthman nahalali

zsidó kolonista esett áldozatul, a rendőrség házikutatókat tartott, fegyvereket keresve a közeli arab falvakban. Artoch faluban egy Aref Said Ali nevű arabnál 200 fegyvert találtak municióval.

Védelem: Téli fakultás tanárok és hó Constantinescu Tanu: Savin ket irt. (Néh fiatalemler tá gőt ráza.)

A tanu szer nös abban, ho sekről „ama b zt, majd nagy érthető antisz

Magyar zsidó LEXIKON

ujból kapható. Szerk.: Ujvári Péter. Nagy lexikonalak. 1028 lap, fehér papír, díszes félbőr-kötés a korábbi 2000 lej ár helyett

375 Lej LEPAGE-nál Cluj. — Postán utánvétellel. Beküldve portómentesen.

Nev tanu

Izgalmas sz közölt. J

Chisinau, Constantinescu Pátrăscanu v Philippe Lam ba érkezett é numak megbiz vita után az mour kihallg Ezután a narát hallgat Jasi-ügy kiro tartást tanus ben. A taná első tanu C. Elmondotta, gyanus volt egyetemen be de azon kívü ki, amelyről gyanus volt cu Jasi gyak kicsi volt a fi kel is küzdött

A védelem fesszor egyi amely a köve tantinescu J zésekkkel.” A lara van nyor ték, miért de Constantinescu volt előtte p választolta, ho malitás volt e

A kihallgat az elnök és a nők felszólítj tatosabbak a t Védelem: T lógiai fakultás tanárok és hó Constantinescu Tanu: Savin ket irt. (Néh fiatalemler tá gőt ráza.)

A tanu szer nös abban, ho sekről „ama b zt, majd nagy érthető antisz

Savin tanár Jasi működésé nus volt neki. dik hadtestnél előadja, hogy iratot és irta ben a közbenj hogy a dekan megszervezés

Védelem: M tanu aláírta a tantinescu Jas előtte?

Tanu: Ezt meg kellett á Constantinescu sem. De aláírha anélkül, hogy

A védelem hogy aláírások nic szabadlábr kor Crainicót részvétel vadj azonban csak kat tanulmány

Védelem: M Constantinescu tanu, hogy Br tem rektora, a Jasi letartóztá

Tanu: A let itélése ellen ne

Ezután elmo neví paptól tu per első tárgv tüntetett Cons

A „SHEMEN” olaj

100%-osan tiszta olajbogyóból készült és felülmulthatatlanul finom. A palesztinai olajbogyó jobb mint bármely más olajtermék s ez a titka a Shemen-olaj illatának és kitünő ízének. Ezért szerzett magának a Shemen Works Haifa olajerméke rövid idő alatt az egész világon megérdemelt kitünő hírnevet!

Képvisele: Somogyi Miksa Cluj, C. Regele Ferdinand 29. Kapható Frajli Léb Cluj és minden jobb fűszerüzletben.

Cher Shemen — Keresünk képviselőket Erdély és Bánát több városai-ban. Érdeklődők írjanak Hirmo, Bucuresti, Bulv. Domniței 3.

A „SHEMEN” szappan

elérhetetlen finomságáért és kitünő minőségéért mindenütt a legkeresettebb. Shemen-Memorah a legideálisabb és leg-gazdaságosabb háziszappan, Shemen-toi-et-szappan (Adin, Carmel, Flowers, Baby Shemen) a legtisztább olajbogyóból készül és ezért, valamint finom illatáért az arcbőrrre a legjobb hatással van.

Minden vegyeske-eskedésben, drogériában és illatszertárban kérje csak a Shemen Works Haifa produktumokat.

Ezután elmo neví paptól tu per első tárgv tüntetett Cons

Neves francia ügyvéd tett tanuvallomást Constantinescu-lasi bűnperében

Izgalmas szembesítés egy jobboldali teológiai tanár és a teológia dékánja között. Jobboldali kollegái terheitől vallanak Constantinescu-lasi ellen

Chisinau, március 20. (Az Uj Kelet tud.) Constantinescu Jasi bűnperében tegnap Pătrăscanu védőügyvéd bejelentette, hogy Philippe Lamour párizsi ügyvéd Chisinau-ba érkezett és a 13 megidéett francia tanúnak megbízottja. A királyi ügyéssel való vita után az elnök elrendelte Philippe Lamour kihallgatását.

Ezután a chisinaui teológia néhány tanárát hallgatták ki, akik a Constantinescu Jasi-ügy kirobbanásakor ellenséges magatartást tanúsítottak a professzorral szemben. A tanárokat a vád idéztette be. Az első tanu C. Iordănescu lelkész tanár volt. Elmondotta, hogy neki kezdetől fogva gyanus volt Constantinescu Jasi, aki az egyetemen belül nem végezt propagandát, de azon kívül olyan tevékenységet fejtett ki, amelyről mindenki tud. Különösképpen gyanus volt előtte az, hogy Constantinescu Jasi gyakran utazott külföldre, holott kicsi volt a fizetése és családi nehézségeket is küzdött.

A védelem felolvassa Iordănescu professzor egyik könyvének dedikációját, amely a következőképpen hangzik: „Constantinescu Jasinak, meleg, kollegiális érzésekkel.” A dedikáció a könyv első oldalára van nyomtatva. A védők megkérdezték, miért dedikálta ezt a könyvet éppen Constantinescu Jasinak, amikor gyanus volt előtte politikai ténykedése. Tanu azt válaszolta, hogy a dedikáció egyszerű formalitás volt csupán.

A kihallgatás során heves vita támad az elnök és a védelem között, végül az elnök felszólítja a védőket, legyenek tapintatosabbak a tanuvallomással szemben.

Védelem: Tudja-e a tanu, hogy a teológiai fakultáson vannak még politizáló tanárok és hogy Savin tanár a diákokat Constantinescu ellen izgatja?

Tanu: Savin tanár nagyon okos cikkeket írt. (Néhány, a teremben tartózkodó fiatal ember tapsolni kezd. Elnök a csengőt rázza.)

A tanu szerint Constantinescu Jasi bűnös abban, hogy cikkeit politikai kérdésekről „ama bizonyos” sajtóban tette közzé, majd nagyon zavaros és nem nagyon érthető antiszemita elméletet fejt ki.

Egy cuzista egyetemi tanár vallomása

Savin tanár ismerteti Constantinescu Jasi működését, aki kezdetől fogva gyanus volt neki. Ami a fakultásnak a harmadik hadtestnél történt közbenjárását illeti, eladja, hogy éppen ő fogalmazta meg az íratot és írta alá a jegyzőkönyvet, amelyben a közbenjárást elhatározta. Azt hiszi, hogy a dékán áthágta a szerepét az írat megkövetkezésénél.

Védelem: Mivel magyarázható, hogy a tanu aláírta a jegyzőkönyvet, holott Constantinescu Jasi három éve gyanus volt előtte?

Tanu: Ezt én úgy minősítettem, hogy meg kellett állapítanunk, lesz-e szükség Constantinescu Jasi helyettesítésére, vagy sem. De aláírhattam volna a jegyzőkönyvet anélkül, hogy elolvastam volna.

A védelem kérdésére beismerte a tanu, hogy aláírásokat gyűjtött Nichifor Crainic szabadlábrahelyezése érdekében, amikor Crainicot a Duca-gyilkosságban való részvétel vádjával letartóztatták. Ezt is azonban csak azután tette, hogy az aktákat tanulmányozta.

Védelem: Miért nem tanulmányozta Constantinescu Jasi aktáit is? Tudja-e a tanu, hogy Bratu professzor, a jasi egyetem rektora, állást foglalt Constantinescu Jasi letartóztatása és elítélése ellen?

Tanu: A letartóztatás ellen igen, az elítélése ellen nem.

Judaizmus és kommunizmus

Ezután elmondja a tanu, hogy egy Colta nevű paptól tudja, hogy az antifasiszta-per első tárgyalásán kommunista csoport tüntetett Constantinescu Jasi mellett.

Védelem: Honnan tudja, hogy kommunisták voltak?

Tanu:

Mert zsidók is voltak közöttük és szerintem a judaizmus azonos a kommunizmussal.

Tomescu tanár a következő tanu, aki szenvedélyes vádakhoz hoz fel Constantinescu Jasi ellen. A fakultás intervenciója Constantinescu Jasi érdekében helytelen volt. Mikor ez történt, egy tábornok mondta neki, hogy dinnemittal kellene felrobbantani az egész teológiát.

E pillanatban szót kért a teremben tartózkodó Popescu Prahova dékán is, és kérte, hogy szembesítsék Tomescuval. Az elnök ezt megengedi, majd Tomescu folytatja súlyos vádjait a dékán ellen. A kampókereszt eredetét vizsgálja és kijelenti, hogy az már évezredekkel ezelőtt létezett a jelenlegi Románia területén.

Izgalmas szembesítés

Védelem: Megengedhető-e egy intellektuel számára, hogy külföldi összeköttetéseket tartson fenn. Szabad-e román politikuskoknak résztvenni a nürnbergi nemzetközi szocialista kongresszuson? Mi a véleménye egy ilyen románról?

Tanu (gunyosan): Közönséges árulónak tartom. Ugyanis én magam is voltam Nürnbergben.

Ezután Popescu Prahovát hallgatták ki, aki élesen tiltakozik az ellen, hogy a teológiai fakultás belső ügyeit hadbírósg elé viszik. Részletesen ismertette a fakultás közbenjárásának történetét és kijelenti, hogy ugy Savin, mint Tomescu aláírták a jegyzőkönyvet, amely a fakultás határozatát tartalmazta. A tanárok tanácsában senkinek sem emelt szót,

ezzel szemben az uccán és a kávéházakban ugyanazt mondták, amivel most a hadbírósg elé állanak.

Elnök: Tomescu aláírta a jegyzőkönyvet?

Tanu: Aláírtam.

Dékán: Akkor miért mondja azt, hogy a tábornok dinnemittal akarja felrobbantani a fakultást?

Tomescu: Én csak azt mondtam, hogy ezt egy tábornoktól hallottam.

Királyi ügyész felolvassa az akták közül azt az átiratot, amelyet a fakultás a harmadik hadtest parancsnokságához küldött.

Tomescu: Most hallom ezt először és nem nagyon egyezik a jegyzőkönyvvel.

Elnök: Ön azt mondta, hogy a jegyzőkönyvben Constantinescu Jasi szabadlábrahelyezését kérték. Ezt kéri az átirat is, csak még bizonyos megállapításokat fűz hozzá. Na és, ha hozzátették a megállapításokat? Nincs benne semmi valótlanág.

Tomescu: Az átirat nem azonos a jegyzőkönyvvel.

Elnök: Azt hiszem, hogy a dékánnak joga volt a megállapításokat az átirathoz hozzáfűzni.

A dékán vallomásának végén ismételtlen sajnálatát fejezi ki, hogy a fakultás belügyei a hadbírósg elé kerültek.

Jegyzőkönyv egy tanuvallomásról

A következő tanuvallomások közül Miheleanu volt érdekes, aki részletes vallomást tett az antifasiszta tanács működéséről, amelynek titkára volt. Vallomása végén, a királyi ügyész javaslatára, félórás heves jogi összecsapás után a hadbírósg jegyzőkönyvet vesz fel vallomásáról, amelyet a katonai ügyészséghez tesz át. A védelem a jegyzőkönyv felvétele ellen szemérségi panaszt nyújtott be.

A francia tanu

Ezután helleatták ki Philippe Lamour, aki elmondotta, hogy a vádirat vádat emel Constantinescu Jasi ellen, mert különböző külföldi és főleg franciaországi szervezetekkel kapcsolatot tartott fenn.

SENZÁCIÓ

A Gallia-NÁL

A LEGFINOMABB MINŐSÉGEK

GYAPJUSZÖVETEK

HÖLGYEK SZÁMÁRA

Teljesen új minták, amelyek kizárólagosan és tökéletesen képviselik Páris 1936-os tavaszi divatját.

Gyári díjazás!

Ez a vád nagy feltűnést keltett Franciaországban, mert ebben az országban tudják, hogy milyen célokat követnek az inkriminált alakulatok. Így az ITE szervezetnek, amelyet kommunista szervezetnek tartanak, titkára Cognot egyetemi tanár, aki igen értékes egyetemi munkaerő, sőt de Monzie akkori közoktatásügyi miniszter annyira nem hitt a szervezet káros voltában, hogy Cognot-nak egyévi szabadságot adott, hogy idejét a szervezet munkájának szentelhesse. Beszéltek az antifasiszta világ-nőszervezetről is, amelynek élén Duchene asszony, egy tiszteletreméltó és rokonszenves öregecske áll, akinek működését Franciaországban az egész világ ismeri.

Ha valaki azt mondaná, hogy ez a nő kommunizmussal foglalkozik, egész Franciaország hángos kahotában törne ki.

Constantinescu Jasi pere azért keltett nagy feltűnést Franciaországban, mert a professor franciaországi iskolák növendéke volt.

Ezután Lamour felolvasta Pierre Cot

volt légügyi miniszter levelét, amely közli, hogy Constantinescu Jasi olyan szervezetekkel állott összeköttetésben, amelyeknek semmi közük a kommunizmushoz és kifejezi azt a reményét, hogy a vádlottat felmentik.

Ugyanílyan értelemben irtak levelet Marcel Prenan sorbonnei tanár, Jourdain, Henry Valor professzorok és még számszerűen. Benyújtotta a hadbírósgnak a tanu ezenkívül 300 angol és 150 francia egyetemi tanár tiltakozását. Kifejtette Lamour hogy nem akar külpolitikával foglalkozni, de le kell szegnie, hogy a fasizmus a háborút, az antifasiszta pedig a békét jelenti, a legutóbb történt olaszországi és németországi események az antifasiszta mozgalom szükségességét bizonyítják.

Lamour lendületes és mély hatást keltő beszédét a gondolat szabadságának hangtatásával fejezte be és kijelentette, hogy Franciaországban sohasem tudná a közvélemény elfogadni, hogy valakit világnézetéért elítéljenek, akármilyen formában is nyilatkozott volna meg az a világnézet.

Vát bucaresti bankban megtalálták 52 személység nevét, akik Hitlerék 10 milliárd lejét felvették

BUCURESTI, március 20. A Capitala írja: A hatóságok által bevezetett nyomozás annak a 10 milliárdnak az ügyében, amit a romániai német propaganda céljaira fordítottak, szenzációs eredményre vezetett. Két nagy fővárosi bank könyveiben, amelyek Berlinnél dolgoznak, megtalálták 52 személyiség nevét, akik pénzt kaptak ebből az alapból. A nyomozás érdekében egyelőre semmilyen felvilágosítást nem lehet kapni. Amnyi azonban bizonyos, hogy a 10 milliárdos összeg a kontingentálási rendszer következtében az országban zárolt lejjelből származik.

Háromszázezer embert tett hajléktalanná a borzalmas amerikai árvíz

Szaton felül van már a halálos áldozatok száma is. Eddig százmillió dollár a kár. Roosevelt segélyakcióra hívta fel a lakosságot

Newyork, március 20. (Rador.) Az árvíz katasztrófa 11 államban 133 ember halálát okozta. A hajléktalanok száma 300 ezer, köztük egyedül Pensylvániában 70 ezer. A víz Johnstown és Pittsburg környékén némileg apadt, de az Ohio vize emelkedik. Számos község világitás és ivóvíz nélkül maradt. Járványok fenyegetnek. Állandóan emelkedik a Susuehanna folyó is, amely 9 méter magasságot ért el. Pensylvánia fővárosát, Harrisburgot teljesen elárasztotta a víz.

Ujabb newyorki jelentés szerint a keleti

államokban pusztító árvíz halottainak száma felülmúlja a százat. Roosevelt elnök segélyakcióra hívta fel a lakosságot. A kár eddig több, mint 100 millió dollár. Csak Pittsburgban 25 millió. A Ohio is kiáradt. Hooseckfells, Lucern, Pooleville, Thurman és Kerkimer városok víz alá kerültek. Washington 1889 óta nem élt át ilyen veszedelmes pillanatot, mint a mai. Washington és Virginia között az összes hidakat elvitte a Potomac folyó, amely számos hajót is elsodort horgonyjáról és a partmenti házak legtöbbször elpusztította.

Egyszerre két Lingurar Stefan ismertette be a vultureni kettős gyilkosságot

Lingurar II. Stefan is megtartotta a cluji rendőrség. Ki a két Lingurar közül az igazi gyilkos?

Cluj, március 20. (Az Uj Kelet tud.) December elején Vultureni község közelében két zsidó embert gyilkoltak meg: Lázár Miksát és Lázár Vilmost, az apát és fiát, akik a Discorn pénzeskocsit kísérték a somes megyei falvakon keresztül. A rendőrség munkába lépett, Pop Maxim ügyész, Popa csendőrmagy és Drăghiciu dr. rendőrgazdát heteken keresztül vállvetve folytatták a nyomozást eredményesen. Majdnem mindennap kézrekerült egy-egy „gyilkos-jelölt” csak azért, hogy másnapra bebizonyosodjék az ártatlanságuk és szabadlábra kerüljenek.

Aztán az oradeai rendőrség közbelépett, a véletlenek is komoly szerep jutott és Szilágyi István cigányember személyében kézrekerült az első számú igazi tettes. Aztán elfogtak még kettőt a cinkosok közül és végül körözött levelet adtak ki a főtettes: Lingurar Stefan ellen. Lingurar a gyilkosság értelem szerzője volt. Elfogása kétség-telenül nagy sikert jelentett a somcutamarei csendőrségnek, az elsőfokú nyomozhatóságoknak viszont igen sok kellemetlenséget. Először ugyanis kiderült, hogy Lingurar volt az az első gyanúsított, akit a gyilkosság elkövetése után már egyszer letartóztatásba helyeztek, akkor azonban sikerült neki alibit bizonyítania és szabadlábra került. Ha ez akkor nem történt meg, kétségtelen, hogy sokkal világosabban állana ma a rendőrség előtt a gyilkosság képe — amely annak ellenére, hogy három és fél hónappal ezelőtt követték el és a tettesek már két hónap óta az ügyészségi fogház lakói,

nemcsak, hogy nem tisztázódott teljesen, hanem még sokkal bonyolultabb ma, mint volt a nyomozás elején.

A főtettes rendőrkézen van. Bizonyítékok vannak ellene és teljesen beismerő vallomást tett. Ezzel a gyilkosság-ügy teljesen be is volna fejezve. De a dolgok távolról sem ilyen egyszerűek.

Amikor a rendőrség annakidején körözlelevelet adott ki, amelyben pontosan meg volt írva, hogy a tettes neve Lingurar Stefan, foglalkozására nézve forrasztó cigány, illetőségi helye Vultureni, 175 cm.

magas, fekete bajusza van, homloka alacsony, csimája fekete, nadrágja és kabátja szürkés, egyéb ismertető jele nincs — nemcsak a somcutamarei csendőrség indította be a nyomozást, hanem az egész ország nyomozhatóságai működésbe léptek és nemcsak a somcutamarei csendőrség tartóztatta le Lingurar Stefan, hanem az odorheui rendőrség is.

Két Lingurar Stefan tartóztattak le. Mindketten borsaiak, mindketten cigányok és személyazonosságuk is tökéletesen meggyezik. A legcsodálatosabb pedig az, hogy mindketten bevallották a gyilkosságot.

A somcutai Lingurar Clujra került a rendőrségre, majd az ügyészségi fogházba az odorheui Lingurar pedig miután töredelmesen bevallott mindent, egy sötét éjszakán — eddig meg nem állapított módon — kitorpte cellájának ajtaját és nyomtalanul eltűnt a rendőrségi fogdából.

A kettős Lingurar úgy talán el is felejtődött volna végleg és talán egyszer mégis sor került volna a gyilkosság rekonstrukciójára — de ezuttal a sajtó kizárása nélkül — ha történetesen ma délelőtt egy asszony nem jelentkezik a cluji rendőrség bünyügyi osztályán és titokzatos arccal oda nem tudja a szolgálatos komiszárnak:

— Jöjjön velem, megmutatom magának, hol van Lingurar.

A kánitány elcsodálkozhatott az asszony ajánlatán, de néhány perc múlva mégis csak detektív ment el a mezeiút helvére a körözlelevelet a személyleírással együtt magával vitte és

letartóztatta a második számú Lingurar, a második számú értelmi szerzőt és gyilkost.

Lingurar Stefan I. az ügyészségi fogházban ül és a tárgyalását várja, Lingurar Stefan II. pedig a bünyügyi osztály nyomozószobájában ül és kihallgatását várja.

Hogy melyik a gyilkos a két Lingurar közül, hogy mi a megoldása ennek a bünyügyi kronikában ritka pszichológiai rejtélynek, azt egyelőre még nem lehet eldönteni. (—én)

A Czur Salom palesztinai társasutazásának részletes programja

Széles körökben váltott ki érdeklődést a Czur Salom társaság már közölt palesztinai társasutazása. A társaság haifai irodájának értesítése alapján ma már módunkban van közölni a részletes utiprogramot, költ-ségeljáróirányzatot és szükséges tudnivalókat:

Utiprogram:

Indulás 1936 május 3-án (vasárnap) este 6 órakor Constanțăból a Har Carmel hajóval. Erkezés 1936 május 8-án reggel 6 órakor Haifára, ahol az azonnali elszállásolás megtörténik.

Május 9-én, szombaton pihenő a városban, a Har Carmelen gyalogséta, délután az Ohel kulturregységet kultur. és zeneösszeállítás részvétel.

Május 10-én, vasárnap délelőtt a Czur Salom terület és a közelében levő letelepülések megtekintése, ünnepélyes alapkövetél, délután a társaság közgyűlése.

Május 11-én, hétfőn a közgyűlés folytatása, a város megtekintése.

Május 12-én, kedden az autobszúra megkezdése Haifától az Emek Zebulonon át Akko, Ramat Naftali, Meron, Safed, Metulla megtekintése. Ebéd Metullan. Kfar Jeladim, Tel Chai, Hule, Ros-Binah, Kapernaum, Migdal, Tiberias. (Meghálás Tiberiasban).

Május 13-án, szerdán Tiberias környéke, Daganja, a naharajimi Rutenberg-műve, Tel-Or, Emek-Jarden, Beth-Alfa, Ein-Harod, Afule (ebéd Afulen), Nazaret, Balfouria, Nahal megtekintése, meghálás Tel-Avivban.

Május 14-én, csütörtökön Mikveh Jisrael, Nachlat Jehuda, Rison le Zion, Rechovot megtekintése, ebéd Rechovotban, Kvuzat Schiller, Tel-Avivban meghálás.

Május 15-én, pénteken Schumat, Borochoy, Bné-Brak, Petach-Tikva, délután Tel-Aviv megtekintése, éjszakai Tel-Avivban.

Május 16-án, szombati pihenő Tel-Avivban gyalogsétával.

Május 17-én, vasárnap utazás Jeruzsálembe, délig a város megtekintése, délután Jerikó, a Holt tenger megtekintése, meghálás Jeruzsálemben.

Május 18-án, hétfőn délelőtt a régi város bemutatása, délután Bet-Lechem, Talpiot megtekintése.

A kirándulás itt véget ér, hogy az azonnal visszatérni szándékozók elérhesék a 19-én, kedden délig Haifáról visszatérő Har Zion hajót, mely Constanțăra visszaérkezik május 25-ére, Sevouth előtt.

A később visszatérni szándékozók az indulástól számított 3 hónapon belül bármikor induló Palestine Maritime Lloyd hajóval visszatérhetnek, meghosszabbítás esetében 6 hónapon belül.

Költségek:

A kirándulónak rendelkezni kell egy, a vizumozás időpontjában legalább még 6 hónapra érvényes utalvással, melynek Palesztinára és Afrikára való kiterjesztését 300 lej ellenében elvállaljuk.

A vizum és orvosi bizonyítvány megszerzése 700 lej készpénzt jelent, melynek beszerzését költség nélkül elvállaljuk. Csak Czur Salom tagok részére palesztinai vizumhoz szükséges kellő bankgarancia megszerzését is elvállaljuk 400 lejért.

A hajójegy ára a következők:

I. o. tour és retour Lei 9000
II. o. tour és retour „ 7000

melyben nem foglaltatik benne a 120, illetve 80 lej behajózási illeték.

A haifai partraszállástól kezdve, május 8-tól május 18-ig estig a következő díjakért vállaljuk:

Csak utazást és vezetést Palesztinában 2.710 fontért. Utazást, vezetést, szállást 4.510 fontért. Utazást, vezetést, szállást, kosztot 7.350 fontért.

Utazásról, elszállásoláslról, kosztoláslról ki-próbált, megbízható módon van gondoskodva. Amennyiben a társaskirándulásra 30-an jelentkeznek, 350 lej mérséklés nyújtatik a fenti árakból.

Tudnivalók:

1. A kirándulásra való jelentkezés hatá-

rideje: 1936 április 15.

2. A jelentkezést az Uj Keletnél vagy dr. Neumann Vilmos (Cluj, Str. Berthelot 12) kell eszközölni.

3. A fenti időpontig a hajójegy teljes egészében kifizetendő, a palesztinai költések indulás előtt 8 nappal fizetendők.

4. Érdeklődésre részletes információval szolgál az Uj Kelet vagy dr. Neumann Vilmos.

5. A kirándulásra vonatkozó további közlések figyelemmel kísérendők.

Házépítők figyelmébe!

Mielőtt költségvetésében a szigetelést előirányozná, saját érdekében kérjen felvilágosítást (tervezőépítész mérnöktől) a világhírű SHELL OIL COMP. által kitermelt „FLINTKOTE” tökéletes szigeteléséről, valamint lábmeg padlóburkolatáról, ami hézagmentesen, zajtalan, por- és repedésmentes, rugalmas, a legerősebb forgalmat is kibírja, egyeztetően vízzel mosható, vagy parkettpaszttal felkérhető. Felvilágosítással díjmentesen szolgál: „Izoletem”, Cluj, Regina Maria 22. Telefon 15-08.

KÖZGAZDASÁG

Az új kényszeregyezési törvény büntönbüntetéssel fogja sújtani a fiktív hitelezőket

Annak a nagyszabású tervezetnek, amelyet Miita Constantinescu, a Banca Nationala kormányzója készített a hitelélet reorganizálásának módokaitra vonatkozólag, szerves kiegészítő részét képezi a kényszeregyezési törvény gyökeres módosításának problémája is. Ezt a javaslatot a kormány is magáévá tette és így közelebből parlament elé kerül a jelenlegi kényszeregyezési törvényt módosító törvényjavaslat.

A módosítás alaptörekvését az a követelés képezi, hogy a rosszszemű adós ne érhessen vissza a kényszeregyezési eljárás kedvezményeivel. Emiatt nemcsak az adóssal szemben fog jelentős megszorításokat tartalmazni az új törvény, hanem igen szigorú intézkedéseket ír elő azokra a hitelezőkre nézve, akik fiktív követeléseiknek a kényszeregyezési státusba való felvételével majorizálják a tényleges hitelezőket és ezáltal a hitelezők kijátszását az adós számára lehetővé teszik. Ezek a megtorló intézkedések oly súlyosak lesznek, hogy indokolt esetben büntönbüntetést is kiróhatnak a rosszszemű hitelező ellen a bíróságok.

Három évi tanoncidőhöz kötik a trafikengedélyek kiadását

Az a törvénytervezet, amelyet az ipari és kereskedelmi képzés elnyerése ügyében Roman Valer munkaügyi alminiszter készített, a jelek szerint ismét lekerül a napirendről, bár ennek a törvény-tervezetnek rendkívül virulens képességeit már volt alkalmunk tapasztalni és így azt sem tudhatjuk biztosan, hogy nem kerül-e ismét felszínre. Azt a tervezetet, amely most került a törvényhozó biórtóság elé, hogy a bizottság „sürgős” jelzésével a szenátus asztalára jusson, maga a munkaügyi miniszter készítette el és jóval mérsékeltébb, mint az alminiszter országos port felvert munkája.

Az új tervezet épp ezért meglehetősen háttérbeszorult a nyilvánosság érdeklődése előtt, bár megérdemli, hogy több figyelmet szenteljünk számára. Ez a tervezet ugyanis annvira magán viseli az elsiesség és felületesség bálvegét, ami még a mi gyorstalpaló szokásaink mellett is szokatlan.

A tervezet például csak abban az esetben engedi meg külföldi szakmunkások bejövételét, ha az illető munkás igazolja, hogy „a saját országa területén, vagy abban az államban, ahol legutóbb tartózkodott, nem áll bünyügyi vád alatt, nem volt valamely megbecstelenítő tettéért elítélve, nem került csödbe és nincs ellene eljárás kifizetetlen szakmai adósságai miatt.”

A tervezet egy másik csodabogara például, hogy a 179-ik szakasz rendőrségi fogházbüntetését emleget, holott ez a megtorló intézmény a román törvényhozásban teljesen ismeretlen.

A törvény egy másik szakasza a tanoncolokról beszélve azt írja, hogy ezeknek az iskoláknak feltétlenül hízenikusoknak kell lenniök, nehogy „veszélyeztessék a tanoncok halandóságát (mortalitáta).” Veszélyeztetett halandóság? Ilyet se hallottunk.

A tervezet két kimutatást közöl azokról a kereskedelmi és kisipari ágazatok-

ról, amelyekre nézve kötelezően előírja a tanoncupőtlást. Más szóval ezeket az iparágakat képezettettek minősíti és csak azok üzhetik, akik a tanoncoskodást befejezték. A táblázat ilyen képezett iparágak minősíti a dohányárúsítást is, amelynek üzéséhez a jövőben háromévi tanoncoskodásra lesz szükség. A trafikengedély kiadásához a jövőben tehát meg fogják követelni, hogy a kereslemező előbb járja ki a tanoncupőtlést, ahol legalább három esztendő alatt fogja elsajátítani ennek a mesterségnek szakavatott titkát, azután le kell töltsse a segédi éveket a szükséges gyakorlati praxis megszerzéséhez, végül, hogy öndőlőthassa magát, mestert visgát kell tennie. Akkor majd beülhet bélyeget és dohányt árulni!

Önök is látni kell Palesztinát! Ne halassza el utazását! Utazzék a ZION LLOYD-al és meg lesz elégedve. Rezerválja jegyét a következő járatokra:

PESZACHRA

Kosciusco III. 25. Dacia III. 28. Har Carmel III. 29. Polonia IV. 1.

A zsidó orvosok első világkongresszusára

Dacia IV. 11. Kosciusco IV. 16. Har Carmel IV. 16.

A Levante-vásár megnyitására

Suceava IV. 19. Polonia IV. 22. Har Cion IV. 22. Dacia IV. 25.

Kérjen kimerítő prospectust a ZION LLOYD Bucurestittől és az erdélyi képviseletétől.

CLUJ. Str. Berthelot 12. Dr. NEUMANN VILMOS,

Telefon 6-82. Oradea: Kirsch Tibor Str. N. Iorga 21. Telefon 2-52. Timisoara: Reitter Ernő Str. Bonnaz 5. Satumarek: Dr. B. Stern Str. Mihai Viteazul 46. Sighet: Wiedermann Str. Davilla 34.

Budapest, zártkörű budapesti ra, hogy a janak egy f Palace-szinh iett még azt dekes és ig történelmi k vételeket az címe: Véres Szépszámu éjfel után a Irók, színész dozták fel é szemtanui le nelmi esemé vásznán me is kezdődött perében elő jegyzések ki

A Véres 1919. című, produkciójában rendezők és romba tákolt legfőljebb, ha tok felkeltés a hitlerizm

Az éjszakai san kiderült, felvételekről, módján hajsz azt a statiszt kenyeret! ki son, hol ped dista önjöngé utjába kerül til az egymás a puszkarog állandó m

az emberi hu rakni az eles ba „csak” ti ről történő k

Ennek a t tika! trügye, kommunista

A bemu szemléte az neteket és fe ten csináljan mentalitásnak a különböz izléstelen k nyelvöltöge

viszi vász

Ezeknél é közassá dag jebb gyunos nyivánuöl el met Budapes

kai előadásra ben a magya zentáns tagja képviseleje,

— Kerem, A kópia csak nem volt me

A botrány gos tiltakozá lepergetése u kitóduló pub felháborodv a hajnali ör csendjének n és ő oszlatta

Az éjszaka az egész filr szerett és a gáta a film t age 1919-ről

Borma acets:esz, val

Cluj,

Botránnyal végződött Budapesten egy náci propagandafilm éjszakai bemutatója

Milyen filmeket engedélyez és milyeneket tilt be a magyar
filmcenzura

Budapest, március 20. Az elmúlt éjszaka „zártkörű bemutatóra” invitáltak azokat a budapesti befenteseket, akik hívatottak arra, hogy a premier előtt „jó reklámot” csináljanak egy filmnek bemutatója külsőben. A Palace-színházba szölt a meghívó, amely mellett még azt is közölték, hogy páratlanul érdekes és izgalmas filmet fognak levetíteni, történelmi képsorozat, eredeti helyszíni felvételeket az összeomlás utáni időkől. A film címe: Véres napok 1919.

Szép számú és előkelő közönséggel telt meg éjjel után a kis körüti mozi intin nézőtere. Írók, színészek, primadonnák, újságírók áldozták fel éjszakai nyugalmukat, hogy első szemtanúi legyenek azoknak a nagy történelmi eseményeknek, amelyek majd a film vásznán megelevenednek. Hamarosan meg is kezdődött a film és már a vetítés első tíz percében előbb halk, de mind hangosabb megjegyzések kísérték az előadást.

Náci szellem a filmen
A Véres napoknak elkeresztelt Sturmtagé 1919. című, Münchenben, az Aya Film GMBH produkciójában elkészült film, ismeretlen írók, rendezők és igen tehetségtelen színészek otromba tákolmánya, olyan fércmunka, amely legfőképpen, ha a legalantasabb emberi indulatok felkeltésére alkalmas és a hitlerizmus igen olcsó vizuális propagandaszköze.

Az éjszakai bemutatóelőadás során hamarosan kiderült, hogy szó sincs eredeti helyszíni felvételekről, iskolagyerekek elképzelése módján hajszoják végig az uccákon ugyanazt a statisztátomseget, amely hol „munkát-kenyeret!” kiáltással vonul végig a filmvárosban, hol pedig uniformisba öltöztetve, szadista önjöngéssel pusztít el mindent, ami az útjába kerül. A szadizmus valóságos orgiát ül az egymást követő jelenetekben, a puskaropogás és a gépfegyvertűz az állandó muzsika, patakokban folyik a vér az uccákon,

az emberi hullák hekatombáit lehetne összerakni az elesettekből és valóságos enyhülés, ha „csak” tíz-tizenkét ember négy-öt lépésről történő kivégzése riasztja a nézőt.

Ennek a német propagandafilmnek politikai ürügye, hogy az 1919-ben történt bajor kommunista felkelést eleveníti meg.

A bemutató közönsége felháborodva szemlélte az izléstelenül-izléstelenebb jeleneteket és felháborodott azon, hogy Budapesten csinálganak propagandát annak a náci mentalitásnak, amely ebben a filmben a különböző típusok szembeállításával, izléstelen karikírozással, bánató és sértő nyelvitőgézzel és durva zsidóalakkal viszi vászra a maga zsidógyűlöletét.

Ezeknél a jeleneteknél már viharos tiltakozással dagadt az eleinte még csak legföljebb gunyos kritikái megismeréseken megnyilvánuló ellenkezés, olyannyira, hogy a met Budapesten forgalomba hozták az éjszakai előadás jelenéző kölcsönző, aki különben a magyarországi filmszakma egyik reprezentáns tagja és nem egy ízben külföldön is képviselője, ijedten jelentette be:

— Kérem, ezeket a jeleneteket kivágjuk! A kópia csak most érkezett Németországból, nem volt még időnk alaposan megnézni.

Botránny az uccán

A botránny azonban nem ült el és a hangos tiltakozások, viharos diskurzusok a film lepergetése után sem szűnt meg, az uccára kitóduló publikum nem csizolt szét, hanem felháborodva tárgyalta a film eseményeit a hajnali órákban, olyannyira, hogy az ucca esendjének megővására rendőr lépett közbe és ő oszlatta szét a közönséget.

Az éjszakai bemutató viharos részleteiről az egész filmszakma is gyorsan tudomást szerzett és a legnagyobb megdöbbenéssel fogadta a film bemutatásának hírért. A Sturmtagé 1919-ről ugyanis közismert a filmszak-

ma előtt, hogy azt Európa igen kevés országában pergették le, vannak olyan hírek is, hogy Németországon kívül még nem is mutatták be másutt.

A bécsi cenzura több ízben betiltotta, Angliában szintén nem engedték a publikum elé, mint ahogy francia mozikban sem játszhatták.

Érthetetlennek találják, hogy ezt a filmet a magyar cenzurabizottság engedélyezte, az a felügyeleti szerv, amely pedig az elmúlt tíz esztendő alatt a legtulzottabb lelkiismeretességgel ügyelt minden filmprodukció kinövésére és könyörtelenül betilt minden olyan „vetítésre alkalmas filmszalagot”, amelyben akár csak egyetlen embert is meggyilkolnak.

A magyar filmcenzurabizottság, amely általában egy korbácsütést sem engedélyez a filmvászonon azzal az indoklással, hogy „az a bántás emberi szenvedélyek felkeltésére alkalmas”, törölte a pesti mozik programjáról még azokat a gangsterfilmeket is, amelyeknek technikája a rendőrség intézményének fokozottabb védelmére és a bűnözők megbélyezésére irányul. Ugyanekkor ebben a film-

**TAVASZI REKLÁM
KALAPVÁSÁR A
KALAPKIRÁLY-nál**

PIATA UNIRII 24.

**GARANTÁLT MINŐSÉGEK — HÍHETETLEN
OLCSÓ ÁRAK. FIGYELJE KI-
RAKATAIMBAN A REKLÁMÁRKAT!!!**

ben a vérengzés valóságos orgiát ül, embereket halomra gyilkolnak történelmi események megörökítésének örve alatt. Feltűnő, hogy a cenzurabizottság, amely különben annyira rigorózan ragaszkodik gyakorlatához, éppen ennek a filmnek adott szabad utat, amikor például hónapok hosszú munkájába került, hogy a szezon talán legszebb művészi eseményét, Tolstoj Feltámadásának a legművészebb eszközökkel filmre álmódított variációját ki lehetett könyörögni a cenzurától.

Törvényes intézkedés értelmében, más filmet és más formában, mint amilyent a cenzura már látott és engedélyezett, semmiféle előadásban vetíteni nem szabad. Ezek után bizonyos, hogy a cenzura-bizottság a „Sturmtagé 1919” című filmet eredeti formájában látta és engedélyezte, s nem kívánta még azoknak a jeleneteknek a kivágását sem, amelyekre a filmet forgalomba hozó kölcsönző önként vállalkozott.

bizottság értekezletének előkészítését kommentálja. Megállapítja a lap, hogy a március 23-i végrehajtóbizottsági ülés kivételes fontosságának igazságot, nem azért, mert döntenie kellene a párt taktikájáról, hiszen azt már megállapították, hanem mert szóba fog kerülni talán a Vaidával való kibékülés lehetősége is.

Ezt a kérdést Potarca Virgil és Costachescu fogják felvetni. Politikai körök tudni vélik, hogy a nemzeti parasztpárt kiegészítésének tervét Madgearu tegnapi ebédjén behatóan megbeszéltek. A tárgyalások optimista hangulatban folytak és a jelenlevők közül számosan jelentették ki, hogy a Mihalache—Vaida—Maniu fele együttműködést lehetségesnek, sőt valószínűnek tartják. „Majd meglátjuk, mi lesz ebből megvalósítható — írja a Curentul. — Tény, hogy egy a nemzeti parasztpárt, mint Vaida mozgalmá, de különösen maga Vaida egyazon elvek alapján áll. A követendő taktikára vonatkozólag is csak a párt teljes kiegészítése után fognak dönteni”.

A Curentul kommentárja feltűnést keltő. Merésznek látszik az a megállapítás, hogy Vaida és a nemzeti parasztpárt programja azonos elvek alapján áll. A lap azt is tudni véli, hogy a végrehajtóbizottság értekezlete után a párt vezetők kihalgatást fognak kérni a királytól, akit tájékoztatni fognak a nemzeti parasztpárt helyzetéről és kívánásairól.

Maniu hazautazik
Maniu Gyula ma hazautazik Badacimba. A jövő héten a volt miniszterelnök Bucurestiben lesz és résztvesz a nemzeti parasztpárt végrehajtóbizottságának értekezletén, ahol nagyfontosságú beszédet fog tartani.

Politikai körökben általában azt hiszik, hogy Maniu és Mihalache között a követendő taktikát és programot illetően enyhülés jött létre az eddig fennállt ellentétben. Tény azonban az, hogy mindeddig Maniu még nem tett olyan nyilatkozatot, hogy teljes egészében elfogadná a párt taktikáját az általa már évek óta hangoztatott problémák tekintetében.

— Eltemették a tragikus körülmények között elhunyt Dr. Rosenberg Endréné. Dr. Rosenberg Endre cunji fogorvos tragikus körülmények között elhunyt fiatal feleségét, Dr. Gál somcutamerei főorvos leányát, tegnap délután temették el. A temetési szertartást az orthodox chevra kadisa udvarán Glasner Akiba főrabbi vezette. Rajta kívül egyedül dr. Goldberger Ede beszélt a koporsónál a város orvostársadalmának nevében. A koporsót a rokonoknak és jóbarátoknak óriási tömege kísérte a régi orthodox temetőbe. Dr. Rosenberg Endréné, Gál Irén, mindössze 35 éves volt. Két hónapja ezelőtt basedow-kór támadta meg. Az utóbbi napokban nagyon rosszra fordult állapota, beszállították a Zsidóórházba, segíteni azonban a legkitünőbb orvosok minden erőfeszítése sem tudott rajta. Dr. Rosenbergnének 8 éves kislánya maradt árván. Tragikus halála az egész városban osztatlan részvételt keltett.

Építészek, mérnökök nélkülözhetetlen kézikönyve. Az építőipar teljes, tökéletes encyklopédiája, 2 kötet, 2300 oldal, 800 ábra többszáz táblázattal.

Dr. MÖLLER KÁROLY:

Építési zsebkönyv!

A két kötet ára 1452 lej Lepagenál, Cluj. Vidékre azonnal szállítjuk, utánvétellel, portó felszámítása nélkül. — Kérjen teljes műszaki jegyzéket.

SELECT MOZGÓ
COPPERFIELD DAVID
DICKENS REGÉNYE, főszerepben:
FREDDIE BARTHOLOMEW

URÁNIA MOZGÓ
MAI IDŐK
CHARLIE CHAPLIN
egyetlen filmje

Előadások kezd- te vasárnap mindkét mozgóban délelőtt 11, délután 3, 5, 7, 9 óraker

A Vaidával való kibékülés lehetősége merült fel a nemzeti parasztpártban

**A Curentul feltűnő közlése a bucaresti tárgyalásokról.
Kivonul a nemzeti parasztpárt a parlamentből,
ha nem zárják ki a verekedő cuzistákat**

Bucuresti, március 20. (Az Uj Kelet tud.) Politikai körökben élénk érdeklődés kíséri a nemzeti parasztpárt belső helyzetét és parlamenti működését. A Dimineata a tegnap a kamarában folyót verekedés után tudni véli, hogy Mihalache érintkezésbe lépett Pop Valer igazságügyminiszterrel, akivel közölte, hogy amennyiben az erőszakoskodások a parlamentben tovább fognak tartani és a liberális párt ezeket túrni fogja,

a nemzeti parasztpárt kénytelen lesz kivonulni a parlamentből és a parlamenten kívül folytatni politikai harcát. Egyébként Solomon Virgil nemzet parasztpárti képviselő, akit a tegnapi ülésen a cuzisták brutalizáltak, provokáltatta lanculescu képviselőt.

A párt erdélyi képviselői a parlamenti ülés után értekezletet tartottak, hogy állást foglaljanak a nemzeti kereszténypartiak provokációjával szemben. A képviselők elhatározták, hogy küldöttségileg közbenjárnak Mihalache pártelnöknek, aki előtt kifejtik, hogy a provokációkkal szemben erőlyes magatartásra és olyan megtorlásra van szükség, ami elveszi a verekedők kedvét.

Nem valószínű azonban, hogy megtorlások nélkül eddigi módszerüket abbahagyják.

A küldöttségjárás eredményeképpen a nem-

zeti parasztpárt parlamenti tanácsa Mihalache elnökletével ülést tartott és elhatározták, hogy amennyiben Robut és Adamot nem bünteti meg a képviselőház, a nemzeti parasztpárt parlamenti tagjai kivonuljanak a törvényhozó testületek üléseiről.

Fenyegető leveleket kaptak a képviselők

A jobboldal és a nemzeti parasztpárt között egyre jobban kiélesedő ellentétekre jellemző a Dimineatanak alábbi tudósítása:

„Ismeretes, hogy Duca halála előtt olyan fenyegető leveleket kapott bizonyos személyektől, akik akkor vezető szerepet vittek az egyik szélsőséges jobboldali szervezet irányításában, sőt még ma is mint aktív politikuskok szerepelnek. A legutóbbi napokban több nemzeti parasztpárti vezér, főként azok, akik az ostromállapotról szóló törvény vitájában résztvettek,

fenyegető leveleket kaptak ugyanezzel az alálrással.

A képviselők a pártelnökség határozatának megfelelően a leveleket áttették az ügyészséghez, mely megindította a nyomozást”.

Kibékülés Vaidával?

A Curentul című lap foglalkozik a nemzeti parasztpárt belső helyzetével és a pártvezetőség jelenlegi tanácskozásait és a végrehajtó-

A cionista szervezet építi Erec Israelt!
A cionista szervezet alapja a sékell!
Minden zsidónak meg kell váltania a sékeljét!

שם פסח

Bormazsola, krumplifliszt
édesetesz, valamint az összes húsvéti cikkek kaphatók

Spéternél

Cluj, Piața Mihai Viteazul 12.

Keletnél vagy dr. Str. Berthelot 12)

ajójeleg teljes egészében költségek stendők.

tes információval r Neumann Vilmos. szó további közlé.

gen felvilágosítást t „FLINTKOTE” mentes, zajtalan, árden vizzel mos. góigál: „Izoletern”.

ÁG

örvény
ujtani

niatt nemcsak az ntős megszorgitá- j törvény, hanem ket ir elő azokra a fiktív követeléseik- i státusba való fel- a tényleges hitele- esők kijátszását az eszik. Ezek a meg- súlyosak lesznek, börtönbüntetést is mű hitelező ellen a

kötik
ását

ötelezően előírja a s szóval ezeket az nek minősíti és a tanoncoskodást ilyen képesített öhányárusítást is, jövöben háromévi tkség. A trafik- vöben tehát meg a kerelmező előbb a ahol legalább há- ja elajátítani en- akavatott titkai, gédi éveket a szük- megzvezéséhez, ea magát, mesteri or majd beülhet ün!

tinát! Ne halassa ZION LLOYD-al és alja jegyét a követ- okra:

HRA
II. 28, Har Carmel a IV. 1.

első vilá-
usára
IV. 16, Har Carmel

sár meg-
ra
IV. 22, Har Cion IV. 25.

st a ZION LLOYD vi képviselöektől.

thelot 12.
N VILMOS,
sch Tibor Str. N. imisoara: Reitter mare: Dr B. Stern B. Sighet: Wieder Davilla 34.

SPORT

Román asztaliteniszezők a sajtó hasábjain

A pötyögtetés ellen írnak a budapesti lapok. Csibi kapta a legjobb kritikát a román csapat játékosai közül

Cluj, március 20. (Az Uj Kelet tud.) Most hogy tul vagyunk az asztaliteniszbajnokság küzdelmén és bekövetkezett az, amire jórészt senki a román sportkövetelményből gondolni sem mert volna és pedig, hogy Románia a csapatvilág bajnokságban a második helyen végzett, nem érdektelen találni kissé a külföldi lapok hasábjain és utána nézni, mint vélekednek a világ bajnokságon való betörésükről.

Alább részletesen közlünk egyes budapesti lapokból, amelyek prágai tudósítók tollából részletes cikkeket közöltek a világ bajnokság küzdelméről. Bocssásuk előre azonban, hogy a magyar lapok véleményét némi fenntartással kell fogadni, mert a magyar versenyzők, az ifjúsági Sóst kivéve, mind a várakozáson alól szerepeltek. Elkéseredésük némiképpen érthető is, ha elgondoljuk, hogy a világ bajnokság jórészt valamennyi előkelő helyezését magyar versenyzők védték. Ezek figyelembevétele mellett a lapvélemények kellő értékükre szállítandók.

Mielőtt a kritikák és vélemények közlésére térünk azonban, állapítsunk meg valamit. Számos esetben, romániai asztaliteniszes versenyzőkről írott beszámolóinkban rámutatunk arra, hogy nem egészséges és nem mutatás a játék, ha a versenyzők teljesen védekezésre rendezkednek be. Az asztaliteniszt éppen az avatta sportgá, hogy a fürgé mozdulatokkal kísért játék, az állandó szökdecésés sok ruganyosságot igényel. Ez azonban csak a támadó játéknál, amely a versenyzőtől jelentős testi erőt és energiát kíván. Ezzel szemben a mostani világ bajnokságon annyira lekritizált védekezés, vagy hogy a kritizálók nyelvét használjuk, pötyögtetés, egyhangú, monoton mozdulatokból áll, de ezen felül a játék el is veszíti vonzerejét és végül is unalmassá válik. Számtalan esetben állapítottuk meg ezt és ajánlottuk versenyzőink figyelmébe, hogy igyekezzenek a támadójátékra berendezkedni. Mint a lapok kritikáiból kiderül azonban, a versenyzők nem fogadták meg ezeket a tanácsokat.

Az Esti Kurir „Uj stílus a ping-pong világ bajnokságon” címen hosszú cikkben méltatja a világ bajnokság egyéni küzdelmeinek folyamát. Az ezzel egyidőben lejátszott Románia-Ausztria csapatvilág bajnoki döntőről a következőket írja:

„A prágai lapok sportszerkesztői kétségbe voltak esve, mert nem tudták megvárni a végeredményt, nem is csoda: két poén között nem kevesebb, mint 473 labdaváltás volt a Vladone román bajnok és a kis osztrák Bergmann mérkőzésén”.

Ezután az Uj stílus alcim alatt a következőket írja:

„A magyar csapat tanulságos veresége után a román-lengyel mérkőzés következett. Ehrlich már a mérkőzés előtt kijelentette, megmutatja a románoknak, hogy nála nem lehet pötyögtetni. Paneth Vilmos a cluji Haggibor játékoskal, aki tagja volt a magyarokat 5-0-ra verő román csapatnak is, másfél órát játszott vele anélkül, hogy lőtt volna. Miután Paneth sem volt hajlandó ütni, megkezdődött a pötyögtetés: elemi iskolában sem csinálhatták volna tökéletesebben. Teit...mult az idő, a közönség derült, aztán boszankodott s még mindig semmi, még mindig 0:0 volt az eredmény. Közben Ehrlich kellemesen elszórakozott, az ütőt áttette a balkezebe, nem is figyelt a játékra, hanem beszélgetésbe merült az asztal körül ülő játékosokkal. Egy óra lelt: 0:0 maradt az eredmény.

A bírónak, aki kis gépével az eredményeket jelzi, nem akadt dolga. Másfél óra: 0:0! Egy mérgező öreg ur be akart rohanni és el akarta venni Ehrlichétől a labdát. Többször is kísérletet tett a beavatkozásra, de visszatartották. Az öreg kiáltott, hogy ez nem játék s kétségtelen, hogy ebben teljesen igaza is volt. A rendezőség, amely a második emeleti balkonnál — itt van az iroda berendezve — figyelte az eseményeket, indokoltan látta zsűri összehívását a példátlan eset miatt. A zsűri összeült és tanácskozott, de amikor a tagok visszatértek a nézőtérre, kiderült, hogy még mindig 0:0 az eredmény. Ehrlichék nem hagyták abba!”

Egy másik budapesti lap „Prágai tanulságok” című cikkében ugyancsak a pötyögtetés

tés ellen emel szót. Cikkének a román versenyzőkre vonatkozó része a következő:

„A román-osztrák döntőt csak szerdán este játsszák le. Morár Albin román szövetségi kapitány, a volt magyar súlydöntő bajnok unokafivére, minden játékosnak a lelkére kötötte, hogy vigyázzon a világ bajnokságra.

— Kezetekben van a sorsotok — biztatja őket —, világ bajnokok lehettek, királyi kitüntetést kaphattok.

— Ha sokat ütss — mondja Marin a másikat — biztos, hogy veszítesz. De ha nem ütss, akkor győzhetsz is.

Paneth kész a válaszal: „Egyet sem fogok ütni!”

Ilyen előzmények után a román-osztrák világ bajnoki döntőmeccs hetekig is eltarthat...”

De nem kiméli a lap a pötyögtetést lesújtó kritikájával a franciákat sem. Ime:

„A pötyögtetés és időhúzás valóságos járványos meretet öltött. Már a franciák is pötyögtetnek. Egy francia-litván egyéni meccsen, ahol francia részről a Barnát verő Hagenauer indult, olyan pötyögtetés folyt, hogy azt még a pötyögtetés nagymestere, a román csapat tagjai is megsokallották.

A ruhatárosok és az egész személyzet külön „áldották” Hagenaurt, amiért nem mert ütni, miatta kellett mindenkinek ottmaradnia éjjel után is...”

Az egyéni küzdelmekről szólva, a lap a következőket írja:

„A csehszlovák játékosok közül Hamr, a legjobbnak tartott cseh játékos csak öt szettben óriási küzdelem után győzött a cluji Csibi ellen, aki remek támadójátékot mutatott be, 0:2-ről kiegyenített s csak az utolsó menetben kapott ki nagyhirű ellenfelétől!”.

A magyar sportlapok közül a Nemzeti Sport feltűnően hűvösen és csak igen keveset foglalkozott az asztaliteniszbajnokság mérkőzéseivel. Hasonlóképpen a Sport-hírlap is.

Ennyi a lapok kritikáiból, amelyek talán több-kevésbé indokoltan kifogásolják a védekező stílust. Nem kétséges azonban, hogy ugyanezen lapok egészen más hangnembben írnának, ha történetesen a magyarok játszottak volna védekező játékokat. Eppen ezért — ismételjük — a lapvélemények kellő értékükre szállítandók le. Azt a szerény véleményünket azonban ezuttal sem mulasztjuk el hangoztatni, hogy versenyzőinknek alkalmuk van a tanulságokat hasznosítani, amelyek megismerésére révén Románia asztaliteniszbajnokságára még sok sikert hozhatnak.

A fenti vélemények természetesen semmi-lyen sem csökkentik a román fiúk értékes prágai teljesítményét. A román fiúk, akik először indultak a világ bajnoki versenyen, derekas, értékes munkát végeztek, Románia sportjának hervasztatlan érdemeit szerezték és a legteljesebb elismerésre méltók. Hisszük, hogy ez az elismerés nem is fog elmaradni. Sem a játékosok, sem vezetőik — elsősorban Morariu kapitány, aki a sikerben nagy mértékben van érdelkeve — részére. Az asztaliteniszbajnokság részleteire egyébként még visszatérünk.

Befejeződött az asztaliteniszbajnokság

Prága, március 20. (Rador). Az asztaliteniszbajnokság befejeződött. Románia Benes elnök serlegét nyerte, mint a csapatverseny finalistája.

A vegyespáros döntőjét, amelybe Gáll Magda—Barna (magyar) és Kolar—Kettnerova (csehszlovák) jutottak, elhalasztották és azt majd a legközelebbi magyar-csehszlovák viadalon fogják lejátszani.

Román boxoló külföldi sikere. Az összes lapok méltatják Toma Aurél román ökölvívót, aki Coti.Roger ismert francia boxlót 10 menetesen küzdelemben pontozással legyőzte. Toma Aurelnak ez 3 hónapon belül a hatodik külföldi győzelme.

PARISZBAN Montevideo válogatott csapata 1:1 (0:0) arányban mérkőzött Párizs válogatott együttesével. 40.000 néző.

Nedves, esős

évszakban szedik áldozataikat a járványos betegségek.

Használja rendszeresen a kellemesen illatosított

SEN LASLO

(Szt. László)

fertőtlenítő toalett-szappant, megvédő fertőzések ellen. Vigyázzon nehogy utánzatokkal kiszolgáltatják!

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Március 21-án, szombaton délután: A coziak leány.

Vasárnap, március 22-én (matiné): Orfeusz az alvilágban.

Hétfőn, március 23-án: A zsidónő (Nicu Apostolescu tenoristával).

Szerdán, március 25-én: Parasztszűllet és Bajazzók. (Nicu Apostolescu tenoristával.)

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma világláger: Mazurka. Fősz.: Pola Negri. Rendező Willy Forst. Film előtt journal. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órákor. Helyárak: 22+3, 27+3 lej. Jegyfelvétel d. e. 10-től a mozgó irodájában. Monopol Filmcentrala.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Két világszenzáció: I. A cirkusz hercege — Harry Piel. II. Stan és Bran a haza szolgálatában. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órákor.

MUNKAS MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtökön, pénteken, szombaton vasárnap 3, 6 és 9-kor: I. Tetemrehívás. Társadalmi dráma. Főszerepben William Powell és Mirna Loy. — II. Az aréna királya. Cirkuszdráma. Főszerepben: Clyde Betty

és Anita Page. — III. Este 6 és 9-kor fellép Trio-Saxon, modern akrobata mutatványokkal. 10 és 12 lej.

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, március 21.

Bucuresti. 17: Katonazene. 18:15: Rádiózenekar. 20:10: Enekkar. 20:40: Kézzongorás játék. 21:15: Enekszóló. 21:30: Hírek. 21:45: Vendégülö zene. 23: Sibiceanu zenekar.

Budapest. 6:45: Torna, utána hanglemezek. 17: Magyar nóták. 18: Zenekar. 19:30: Szalonzene. 22:10: Hírek. 23:15: Cigányzene.

Bécs. Gere Lola ária- és dalestje. Brűnn: 16:05: Fuvószene.

Brűssel. 17:15: Szimfónikus zene. 22: Wagner: Siegfried idill.

Droitwich. 20:45: A skót gárda zenekara. Páris. 18:40: Orgona. 21:25: Tűzorgona. Ljubljana. 18: Rádiózenekar. 22:15: Szórázó zene.

Milánó. 20:35: Opera.

Oslo. 20:40: Rádiózenekar.

Paris. 17:40: Padeloup hangverseny.

Rádió Paris. 21:15: Közvetítés a Nagyoperából.

Regional. 20:30: Rádiózenekar. 21:30: Londoni szimfónikusok.

Strassbourg. 17:30: Hangverseny. 21:15: A Madragálkar hangverseny.

Toulouse. 22:10: Lehár: A vig üvegyből egyveleg. 23:40: Argentín zene. 24:15: Operariák.

Varsó. 22: Rádiózenekar.

של פוס

Husvétli

fűszeráru

u. m. cukor, kávé, bormazsola, stb., valamint 80%-os ecetsav a legolcsóbb napi árban kapható

Léb Fivérek

CLUJ. Telefon: 4-71.

APRÓ HIRDETÉSEK

Házasságokat biztos eredménnyel közvetíti a széleskörű összekötéssel rendelkező „MIREA” iroda Cluj, Regea Ferdinand 116.

Kozmetikai, fotócikek, laboratórium, gömbök, ékszerke legolcsóbb beszerzési forrás D'Or.

Villatellék Grigorescu ut végén, a Török-vágásban 150—190 lej négyzetméterenkénti árban eladók. Értekezni dr Krausz Imre ügyvédnél, Str. Regina Maria 6. 12—2 és 4—7 óra között.

Textil és rövidáru szakmákban teljesen jártas fiatal ember állást vagy képviselőket keres, garanciával is. Cim: Szentkirályi Jenő, Surduc, Sălaj.

Kilencéves kislányom nevelésére keresek idősebb urinót, ki két személy háztartását egyedül vezesse. „Ort. kóser” jelige posta restante, Odorheiu.

Nagy hasznót hajtó, az országban versenymentes papíráru üzem alapításához egy vagy több társ kerestetik cca 1.000.000 lej tőkével. Ajánlatok „Biztos kereset” jeligére a kiadóba.

Kiadó szépen butorozott, napos uccai, előszobás szoba, Piața Carolina 3, etaj.

Feltűnően csinos, fiatal urinó, többmillió készpénz és ingatlan hozományjal férjhezmenne. Erdelkődőknek fényképét megküldöm. Bizony Ferenc, házasságközvetítő iroda, Timisoara.

Libatölpárnák eladók. Goga Octavian 3. I. emelet, ajtó 3.

Férfifodrász üzemnek hölgyfodrással való kibővítéséhez 5000 lejtel társat keresek. „Berendezett üzlettel rendelkezem” jeligére a kiadóba.

עדע געוויסען פאללט יודישע הויך פון בעניצ אויף פוס נור בעק קאפפע

Különbejárati, csinosan butorozott, féregmentes szoba április 1-re kiadó, Str. Baron L. Pop 23.

Gyakorlott íz. féhőnművasalónő jutányos áron házhöz ajánlkozik. Str. Regala 5/a, szuterin, a szabócaál.

Egy háromszobás és egy kétszobás, modern komfortos, földszintes lakás Calea Victoriei 59 alatt kiadó. Értekezni dr Feketénél, Dorobantilor 5. Telef. 5-54.

Intelligens, jobb zsidó leány Erdélyben elhelyezkedést keres öreg párhoz, gyermekekhez anyahelyettesnek ugy háztartásban, mint üzletben is segítkezik, csak mint családtag tekintendő. Cim: Bein, Oradea, Cuza Voda 39.

Perfekt üvegező segítke felvétetnek. Ajánlatok: Schwarcz, Cluj, Victoriei 4.

Faszakmában képzett fiatal ember óvsdékkel, furnir:aktármoknak felvétetik. Részletes ajánlatot „Furnir” jeligére a kiadóba kérek.

— Repülőszert repülőtisztet Jutik: Opris ro őfelsége hazatája volt és fellevő Doboj köcsétlenség érte. rencsére sártel fából, a gép su ügyi alminiszt erőstítette meg házaspár vonat

— Tehervona ramboja Egyip Nikla helység ő tehervonat ősz Tizenegy szem súlyosan megse

— Hárommill kok betétállom Az Argus jelenben a bankok lejjel emelkedet betétesek bizalm

— Beck pótk gítva 1887. 49 annak, hogy ve ja kl

— Szabadláb lázadás résztvevő ügyminiszterium katonát, akik a vetek és azóta zet alatt, vissz hadbírósg meg nek semmi b mert csak felj delmeskedtek.

— Aranyernő végbélbepedés májduzzadás, szivdobogás és természetes „F nála ta csakha tást eredményez

— Beatty v Az angol lapok napokban elhun idegeiről. Beatty nagyobb tengely olyan volt, min pillanatokban is exponáltabb po ben két német Beatty zászlós dón jöttek a ütött ki a hajó fagyos nyugaló közetet. Hirtelen „Tűzet fogott” denki azt hitté levegőbe repül nem mutatott eszdával volt hette el lélekje és zseniális ügyreit és elottat van az utolsó veszőlyek fenye jütlandi csatát Tengert, köbő pánccelos óriása zette került: z et, hogy ezt a hajók viszont négy percig nek, amikor a Beatty ügyit olyan kitiönő se céba talált nagy angol cir mi baj van a megjegyzése. le, hogy a Qu hűvösen rászól sége a rossz Lombaszilánko ber esett el m damasan vezet közetből.

HIREK

OLCSÓ
LELTÁRI
ÁRAK
CONSTRUCTIO
P. UNIRI: 31.

Repülőszerelesség érte Opris román
repülőszerelesség érte Opris román
repülőszerelesség érte Opris román

Tehervonat és autobus borzalmas ka-
rambolja Egyiptomban. Kairóból jelentik:
Nikla helység állomásán, Giza közelében, egy
tehervonat összeütközött egy autobusszal.

Hárommillió lejjel emelkedett a bank-
ok betétállománya. Bucurestiből jelentik:
Az Argus jelentése szerint a legutóbbi idő-
ben a bankok betétállománya hárommillió
lejjel emelkedett, ami annak a jele, hogy a
betétek bizalma helyreállt.

Beck pótkévégyár, Valea lui Mihai, ala-
pítva 1887. 49 éves fennállása bizonyítéka
annak, hogy bevőit megelégedésükre szolgál-
ja ki.

Szabadlábba helyezték a japán katonai
láadás résztvevőit. Tokióból jelentik: A had-
ügyminisztérium a következőket közli: 1360
katonát, akik a legutóbbi láadásban részt-
vettek és azóta a kaszárnyákban voltak őriz-
tet alatt, visszaküldték csapattesteikhez. A
hadbírósg megállapította, hogy a katonák-
nak semmi bűnük nem volt a láadásban,
mert csak felhívásokkal parancsainak enge-
delmeskedtek.

Aranyernél és az ezzel járó bédugulás,
végbélbepedés, kelés, terhes vizelési inger,
májduzzadás, derékfájás, melkzorulás,
szívduzzadás és szédülési rohamok esetén a
természetes „Ferenc József” keserűviz hasz-
nálata csakhamar kellemes megkönnyebbü-
lést eredményez. Az orvosok ajánlják.

Beatty vasidegel. Londonból jelentik:
Az angol lapok valóságos legendákat írnak a
napokban elhunyt Beatty tengeri vas-
idegeiről. Beatty vezette a világháború leg-
nagyobb tengeri ütközeteit. Azt mondják,
olyan volt, mint Nelson: a legveszedelmesebb
pillanatokban is a helyén maradt, a hajó leg-
exponáltabb pontjain. A doggerbanki ütközet-
ben két német hajó bombázta állandóan
Beatty zászlóshajóját, az Oroszlánt. Állan-
dóan jöttek a hírek: itt is, ott is tűz
ütött ki a hajón. Beatty merev arccal, szinte
fagyos nyugalommal vezette tovább az üt-
közetet. Hirtelen a legsúlyosabb vészvár jött:
„Tűzet fogott az egyik municióraktár!” Min-
denki azt hitte, hogy néhány pillanat múlva
hevesebben repül a hajó. Beatty nem mozdult,
nem mutatott félelmet. Megmeneküléskül a
csodával volt határos: a tenger nagy nem vesz-
tette el lélekjelenlétét, gyors elhatározással
és zseniális ügyességgel csoportosította embe-
reit és eloltatta a veszedelmes tüzet, ugyszól-
ván az utolsó másodpercben. Még nagyobb
veszélyek fenyegették Beatty életét a mess-
jütlandi csatában. Kőd borította az Északi-
Tengert, ködön tüzeltek egymásra a tenger
páncélos óriásai. Beatty hajója veszélyes hely-
zetbe került: valahogy úgy adódott a hely-
zet, hogy ezt a hajót látni lehetett, a német
hajók viszont láthatatlanok maradtak. Tizen-
négy percig nem látta Beatty a német hajó-
kat, amikor azok már célbavették az
Beatty ágyúit a sötétben sárga el és mégis
olyan kitűnően számított, hogy legtöbb lövé-
se célba talált. Körülötte sorra sülyedtek el a
nagy angol cirkálók. — Ugylátszik, ma vala-
mi baj van a cirkálóinkkal — ez volt minden
megjegyzése. Amikor egy tisztje közölte ve-
le, hogy a Queen Mary cirkáló is elsüllyedt,
hívósen rászólt, hogy e pillanatban nincs szük-
sége a rossz hírekre. Körülötte órákon át
bombázókat hallottak. Kéncvenkét ember
esett el mellette a fedélzeten. Végül dia-
damasan vezette haza hajóját a borzalmas üt-
közetből.

Három cella keres egy rabot. Bármily
hihetetlennek hangzik, hogy ma, amikor vi-
lágszerte minden börtön zsúfolásig megtelt
elítelt bűnözőkkel, akadhat egy, mely hiába
vár lakókra, noha egyetlen ilyen intézmé-
nye az államnak. A Vatikán államban van ez
a börtön, mely csupán három cellából áll, hi-
deg, meleg folyóvízzel, beépített butorokkal.
Szép időben arnyas kert várja a rabok sétá-
ját, esőben fedett sétacsarnok. Teljesen mo-
dern higiénia és komfort csábítgatja vizek-
lésre, vagy talán bűnre a hajszolt emberisé-
get, de a Vatikán állam boldog polgárai el-
lenállnak minden kísértésnek.

Figyelmeztesse barátait és ismerőseit,
hogy csak Beck-kávét használják.
Agy- és szívérelmeszedésben szenved-
őknek megbecsülhetetlen szolgálatot tesz az
enyhe természetes „Ferenc József” keserűviz
azáltal, hogy a tápcsatorna tartalmát kímé-
letesen levezeti és az emésztőrendszer műkö-
dését biztosan elősegíti. Az orvosok ajánlják.

Drótnélküli telefon. Az Egyesült Álla-
mok hadvezetősége megszerzte H. K. Law-
son és A. G. Simpson találmányát, egy hor-
dozható tábori drótnélküli távbeszélő-készü-
léket, amelynek súlya csak 17 és fél kilo-
gramm. A készülék gyártása olcsó és egy-
szerű, részelt készírelhetők, úgy, hogy meg-
rongálás esetén könnyen javítható. A társca
elfordítása megszünteti a felhívandó álló-
más csengőjét és a beszélgetést épp úgy le-
het folytatni, mint a közönséges távbeszélő.
A találmány felbecsülhetetlen értékű lesz, fő-
ként a felderítő és előrsi szolgálatban és a
tűzérési megfigyelők számára. A próbák
során repülőgépről 1300 méter magasságból
beszéltek a földön lévő állomással.

Bixádi víz
„Bixádi víz”
amely a gyomor, bél, epehólyag és
gyomororégési fájdalmak ellen a legjobb
mert használata enyhe, biztosan és
mindig kellemes hat. Kapható csomag-
zában. Cluj-i lerakat: Vihromia Rt. Csász-
Regele Ferdinánd

Csodálatos puskagolyó. Londonból jelen-
tik: Henry W. Haydon dorrigó (Uj Dél-Wa-
les) gépészmérnök olyan puskagolyót talált
fel, amely a jelenleg használt legerősebb acél-
páncélemez is úgy áttűt, mint a vajat, még
akkor is, ha 45 fokos szögben éri a lemezt.
Haydon öt évig dolgozott találmányán,
amelynek titka részben a golyó alakjában,
részben a használt robbanóanyagban rejlik.
Haydon Uj Dél-Wales hadügyminisztériumá-
nak ajánlotta fel találmányát.

Pataki Kálmán festőművész kiállítása.
Vasárnap, március 22-én nyílik meg a Mi-
nerva kiállítási termében Pataki Kálmán, az
ismertnevű erdélyi festőművész tárlata. A
kiállítás iránt városszerte érdeklődés mutat-
kozik.

Lezajlott az első cionista kultürelőadás.
Csütörtökön, március 19-én zajlott le a cluj-
i cionista hcs. első kultürelőadása a Salom Klub
termében. Gottlieb József, a hcs. elnöke nyi-
totta meg a kultürelőadást és néhány szó-
ban tartalmas programot adott az elkövetke-
ző munkaperiódusra. A helyicsopórt vezetö-
ségének benső munka mellett legfontosabb
tennivalója bekapcsolni a széles zsidó réte-
geket a cionista munkába. Mindent el fog kö-
vetni a helyicsopórt vezetösege, hogy minden
cluj-i zsidó megtalálja a helyét a cionista
szervezet kereteiben. Weinberger Nándorné
tartott cionista szemlést rendkívül áttekin-
tőssel, az egész világ zsidóságának helyzetéről.
Majd Barzilay István, az Uj Kelet munkatár-
sa, tartott Palesztina és a Gálut zsidóságának
összefüggése címen értékes előadást. A cio-
nista kultürelőadás régi hiányosságát pótol
Cluj város zsidó életében és ezért a helyi-
csoport vezetösege elhatározta, hogy az elő-
adásokat rendszeresíteni fogja. Legközelebbi
előadás ápr. 1-én lesz ugyancsak a Salom
Klub termében, mikor is dr. Rozenfeld Sala-
mon fog előadást tartani Pészach a zsidó
renezansz szempontjából címen.

Marpe Lanefes teadüfán. Vasárnap
délután tartotta a Marpe Lanefes szép ered-
ményrel zárult legutóbbi teadüfánját, ame-
lyen a háziasszony tisztelt Grünwald Jakab-
né. Hirsch Mórné és Mátvas Ignáczné urnök
látták el.

Házasság. Steinbach Mimi, Munkács és
dr. Engelberg Izsa, Cluj, folyó hó 24-én d. u.
2 órakor, Sátmaroa, az orih. nagytemplomban
ta. tájk esküvőjüket, melyre rokonokat, ba-
rátaikat és ismerőseiket ezton is meghívják.

Minden ünereztes háziasszony csak Beck-
kávét használ, mert legzamatosabb, legmeg-
bizhatóbb és legerősebb.

Copperfield David. (Filmbemutató a Se-
lect mozgóban.) Dickens Károly világhírtü
regényét most másodsorú filmesítik meg. Elő-
ször még a némafilm korában került vászno-
ra a kis Copperfield David szomorú története.
Nyugodtan elmondhatjuk, hogy a hangos
filmváltozat jóval felülmúlta a néma filmet.
Ennek az előadásnak a sikerét már az is biz-
tosítja, hogy Amerika ugyszólván legkivá-
lóbb színészel alakítják a főszerepeket, de
mindenki közül kiválik a kis Freddie Bartho-
lowe. Amerika kisfiú sztárja, akit egyszer
már láttunk a Karenin Anna gyermekszere-
pében. Ő nyújtja a legfelejthetlenebb ala-
kítást a Copperfield Davidban. Amit ez az
alig 10 éves fiúcska nyújt, az dicsegetésre vál-
ra bármelyik bevezetett drámai színésznek
is. De kitűnőek voltak a többi szereplők is,
köztük Lionel Barrymore, Hollywood egyik
legkiválóbb karakter színésze. A rendező
mindvégig hűen ragaszkodott Dickens elkép-
zeléséhez. A jelenetek sokszor pontról-pontra
követik a regény betüit. A rendezőnek arra
is volt gondolja, hogy a kott, amelyben a mese
történik, minél hűségesebben tükrözze vissza,
ami teljes egészében sikerült is neki. A film-
ből árad a mult század közepének konzerva-
tív angol megőjeje az adósk börtönrei együtt.
A kis Freddie Bartholomew megrázó alaki-
tása pedig az előadás után még hosszu ideig
hatása alatt tartja a nézőt. (H. E.)

Egyen meg
mindennap
egy Jaffai
NARANCSOT

A jaffai narancs különleges
nagyságával tűnik ki a más
fajtaju narancsok közül. Pom-
pás ízű, édes leve megörzi az
egészséget és tisztítólag hat a
szervezetre. Minden üzletben
kapható a friss állapotban,
most érkezett jaffai narancs.

Kérjen mindig
Jaffai
NARANCSOT
és GRAPEFRUIT
PALESZTINAI
TERMÉK

A reteagi WIZO és Mizráchi e hó 8-án
nagyszabású estélyt rendezett. Megnyitó elő-
adást tartott Farkas Mendi, a Mizráchi el-
nöke; Grün Aranka betanítása mellett eljá-
szották a keleti táncot, Legmann H., Löwin-
ger A., Mendelsohn H., Schwarz M., Stein
B., Hirsch E., Izsaák F.; a román nemzeti
táncot táncolták: Mendelsohn H., Stein B.,
Izsaák F., Schwartz M.; utána következett a
zsidó óra, Löwinger G. és Gy., Mendelsohn
M., Kehl B., Gaina H., Farkas T., Izsaák F.,
Stern B., Berman T., Farkas E., Izsaák H.
résztételével. Grün Aranka nagy lendülettel
szavalt a Giszkalainak egyik költeményét és
nagy elismerést érdemei következtében. A
jósikeült estély a késői órákban a Hatikva-
val ért véget.

Valóban jól kezdődik
a tavasz...
A szerencse bevonult Clujra

Alig egy-két hete irtunk arról, hogy az idei
tavasz a legjobb előjelekkel indul, jó tavasz
lesz és máris példákat hozhatunk fel, hogy a
tavasz tényleg jól kezdődik és ha ilyen jól
kezdődik, úgy már kíváncsian várjuk: mit
hoz még a jövőben és milyen jól fog vég-
zödni?

A tavasszal bevonult a szerencse Clujra.
Már a most kezdödd X. sorsjáték első húzá-
sán sikerült az Iliescu-bank üzletfeleinek az
első nagy nyereményeket megütni: az 500.000
lejes és egy 100.000 lejes nyeremény jutott
Clujnak.

Az 500.000 lejt — kerek félmilliót — a
26995 számú sorsjegy nyerte. Négy negyedét
a legkülönbözöb társadalmi álláshoz tartozók
vásárolták meg: egy kesztüis, egy nyugal-
mazott alezredes, M. S. ur és egy diák osz-
toztak a félmillión. Hogy a mai világban mit
jelent egy diák, egy iparos, egy nyugalma-
zott katonatiszt számára egy félmillió ne-
gyede, azt felesleges magyaráznunk. De a
szerencse nem válogat és kezdve az alezrede-
sen, végezve a diákon, mindenkit részletet
kegyeiben — ha az illető kezében tartja a
szerencse kulcsát: az Allami Sorsjáték sors-
jegyét. Cluj ugy látszik a szerencse városa,
mert nem most jut első ízben hatalmas nye-
reményhez. A milliók egész sora került már
eddig is Ardeal fővárosába és valószínű,
hogy az első húzás sikere csak biztató elő-
jele a további nagy nyereményeknek.

Clujon kívül Baia-Mare is a kiválasztott
szerencsefészkek közé került: az egyik mel-
léksorsjegy, a 139.992 számú kerek 100.000
lejt nyert, ugyancsak az Iliescu-bank kollek-
turájában.

A tavasz Erdélyben jól kezdődik... Ha így
folytatódik tovább, a tizedik sorsjáték re-
kordot hoz Erdélynek és Clujnak... Csak az
kell, hogy minél többen tartsák kezükben a
szerencse kulcsát, az Allami Sorsjáték sors-
jegyét.

Sidy Thal
a nagynevű zsidó szubrett megkezdte erdélyi turnéját a
Car-na-val
cimű revüvel. A társulat külföldi kötelezettségei miatt minden nagyobb erdélyi városban
csak egy előadást tarthat, éppen ezért a zsidó közönségnek nem szabad elmulasztani az
alkalmat, hogy Sidy Thalt legjobb szerepében láthassa. A Car-na-val hónapokig zsúfolt
házak mellett ment Bucurestiben és a fővárosi sajtó a legnagyobb elragadtatás hangján
emlékezett meg egy a darabról, mint Sidy Tháról.
A zsidó szintársulat programja a következő:
Alba-Iulia március 21
Deva „ 22
Lugoj „ 23
Arad „ 24
Timisoara „ 25
Oradea „ 26
Cluj „ 28

ARCUS 21.
aru
bormazsola,
patsav a leg-
kapható
erek
: 4-71.
mennyel közvetit
essel rendelkezo
Ferdinand 110.
horatórium, gom-
szerzési forrás
végén, a Török-
zetmetérenkénti
Krausz Imre ügy-
6. 12-2 és 4-7
mákban teljesen
nagy képviseletet
Szentkirályi Je-
elésére keresek
nyel háztartását
er” jelige posta
országban ver-
alapításához egy
ca 1.000.000 lej
kereset” jeligére
napos uccai, elő-
3, etaj.
urino, többmillió
mánnal férjhez-
pét megküldöm-
etítő iroda, Tim-
oga Octavian 1.
yodrászattal va-
társat keresek.
ezem” jeligére a
עדע געויר
פרי בעניצט
utorozott, fereg-
adó, Str. Baron
vasalónó jutá-
Str. Regala 5/a.
étszobás, modern
Calea Victoriei
Feketénél, Doro-
ny Erdélyben el-
hoz, gyermekek-
ztartásban, mint
mint családtag
a, Cuza Voda 39.
elvértnek. Aján-
riei 4.
atalember óva-
felvétetik. Rész-
igére a kiadóba

